

ASOS JOURNAL

The Journal of Academic Social Science

Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 10, Sayı: 132, Eylöl 2022, s. 387-413

ISSN: 2148-2489 Doi Number: <http://dx.doi.org/10.29228/ASOS.63902>

Yayın Geliř Tarihi / Article Arrival Date

4.08.2022

Yayımlanma Tarihi / The Publication Date

29.09.2022

Seda ÜNAL

Alsancak Ortaokulu, Müzik Öğretmeni
sedaunal2@gmail.com

Prof. Dr. Duygu PİJİ KÜÇÜK

Marmara Üniversitesi, Müzik Öğretmenliği
duygupiji@marmara.edu.tr

İLKÖĞRETİM 5. SINIF MÜZİK DERSİ KAZANIMLARINI DESTEKLEYEN MÜZİK WEB UYGULAMALARININ İNCELEMESİ VE MÜZİK ÖĞRETMENLERİNİN MÜZİK WEB UYGULAMALARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Öz

Bu araştırmanın amacı, İlköğretim 5.Sınıf müzik dersi Müziksel Algı ve Bilgilenme öğrenme alanı başlığı altında bulunan ilk altı kazanımı destekleyen müzik web uygulamalarını incelemek ve müzik öğretmenlerinin müzik web uygulamalarının müzik derslerinde kullanımına ilişkin görüşlerini ortaya koymaktır. Araştırmada, İlköğretim 5. Sınıf Müzik Dersi kazanımlarını destekleyecek müzik web uygulamalarının incelenmesine yönelik olarak nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi, müzik web uygulamalarının müzik öğretmenleri görüşlerine göre incelenmesi için de durum çalışması ve bütüncül tek durum deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 10 alan uzmanı ve 20 müzik öğretmeni oluşturmuştur. Araştırmaya katılan uzmanların, listelenen müzik web uygulamalarının İlköğretim 5.Sınıf müzik dersi kazanımlarını destekleyip desteklemediği ile ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla, uzman görüşü formu oluşturulmuş ve elde edilen verilerin güvenilirliğini tespit etmek amacıyla Miles ve Huberman tarafından önerilen formül kullanılmıştır. Diğer bir veri toplama aracı olarak, müzik öğretmenlerinin müzik web uygulamalarının müzik dersinde kullanımına yönelik görüş ve önerilerinin saptanması amacıyla 10 adet açık uçlu

soruyu içeren yarı yapılandırılmış bir görüşme formu oluşturulmuştur. Bu görüşme formunun analizine yönelik olarak nitel araştırma yöntemlerinden betimsel analiz kullanılmıştır. Araştırmanın ilk aşamasında uzman görüşlerinden elde edilen bulgular sonucunda, listelenen müzik web uygulamalarının çoğunluğunun İlköğretim 5. Sınıf müzik dersi kazanımlarını desteklediği ve uygulamaların tamamının İngilizce olduğu, bir uygulama hariç, kalanların ücretsiz olduğu tespit edilmiştir. Araştırmanın ikinci aşamasında müzik öğretmenlerinin müzik web uygulamalarını müzik dersinde kullanmalarıyla ilgili görüşlerinden elde edilen bulgular sonucunda, öğretmenlerinin çoğunluğu bu uygulamaları tanıdıkları/kullandıkları ve müzik web uygulamalarının ilköğretim müzik dersi kazanımlarını desteklediğini düşündüklerini belirtmişlerdir. Ayrıca öğretmenler bu uygulamaları kullanmalarına sebep olarak; “eğlenceli olmaları”, “konunun daha kolay işlenmesini sağlamaları”, “soyut kazanımları somutlaştırarak ders işlemeyi sağlamaları”, “öğrenci merakını canlı tutmaları”, “kazanımların içeriğini zenginleştiriyor olmaları” vb şekillerde ifade etmişlerdir. Öğretmenler tarafından uygulamaların ücretli olmaları ve Türkçe dil seçeneğinin olmaması, öğretmenlerin uygulamaları kullanmadaki yetersizlikleri, çevrimdışı kullanılamama gibi olumsuz durumlar ifade edilmiştir. Araştırma sonuçlarına dayanarak, uygulayıcılara ve araştırmacılara ilişkin öneriler sunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Müzik eğitimi, 5.Sınıf Müzik Dersi, Müzik Web Uygulamaları, Uzaktan Eğitim, Mobil Öğrenme.

REVIEW OF MUSIC WEB APPLICATIONS SUPPORTING PRIMARY 5TH GRADE MUSIC LESSON ACQUISITIONS AND THE OPINIONS OF MUSIC TEACHERS ON MUSIC WEB APPLICATIONS

Abstract

The purpose of this research is to examine the music web applications that support the first six acquisitions under the title of Musical Perception and Information learning area of the Primary 5th-Grade music lesson and to reveal the views of music teachers on the use of music web applications in music lessons. In the research, content analysis, which is one of the qualitative research methods, for the examination of music web applications that will support the achievements of the Primary 5th Grade Music Lesson, and case study and holistic single case design for the examination of music web applications according to the views of music teachers were used. The study group of the research consisted of 10 field experts and 20 music teachers. In order to determine the opinions of the experts participating in the research about whether the listed music web applications support the primary school 5th-grade music lesson achievements, an expert opinion form was suggested by Miles and Huberman in order to determine the reliability of the obtained data. As another data collection tool, a semi-structured interview form containing 10 open-ended questions was created in order to determine the opinions and suggestions of music teachers about the use of music web applications in music lessons. For the analysis of this interview form, descriptive analysis, one of the qualitative research methods, was used. As a result of the findings obtained from the expert opinions in the first stage of the research, it was determined that the

majority of the listed music web applications supported the primary school 5th-grade music lesson achievements and that all of the applications were in English, except for one application, the rest were free. In the second stage of the study, as a result of the findings obtained from the opinions of music teachers about the use of music web applications in music lessons, they stated that the majority of their teachers knew / used these applications and they thought that music web applications supported primary school music lesson achievements. In addition, because teachers use these applications; They expressed it as "being fun", "making the subject to be handled more easily", "providing teaching by embodying the abstract achievements", "keeping the student's curiosity alive", "enriching the content of the acquisitions" etc. Negative situations such as the fact that the applications are paid and there is no Turkish language option, the teachers' inadequacy in using the applications, and the inability to use them offline were expressed by the teachers. Based on the results of the research, recommendations for practitioners and researchers were presented.

Keywords: Music Education, 5th Grade Music Lesson, Mobile Applications, Distance Education, Mobile Learning.

GİRİŞ

Toplumların gelişmesindeki en büyük pay eğitimindir. Zaman içerisinde teknolojinin gelişmesi, bilginin artması, toplumsal yapının farklılaşmasından eğitim de etkilenmiş, sürekli olarak öğrenmeyi en üst seviyeye taşıyacak olan programlar, sistemler üzerinde çalışmalar devam etmiştir ve etmektedir. Teknolojideki hızlı gelişmeler ve buluşlar, eğitimi temelden etkilemiş ve her seferinde kendinden önceki sistemlere üstünlük sağlayarak yeni kavramların ortaya çıkmasına neden olmuştur (Kılınç, 2015). Eğitimde; hayat boyu öğrenme ihtiyacı, geleneksel eğitimin değişen eğitim ihtiyaçlarını karşılayamaması ve ortaya çıkan sorunlara tam olarak çözüm üretememesi nedeniyle uzaktan eğitimi günümüz şartlarında gerekli kılmıştır.

Uzaktan eğitim, genel anlamda mekan olarak birbirinden uzakta bulunan bireylerin teknolojik araçlar ve uygulamalarla bilgilerin sunulduğu, zaman ve mekan esnekliğinin sağlandığı, iletişim ve etkileşimin kurulduğu eğitim-öğretim sistemidir. Öğrenci, bilgi, iletişim ve öğretim teknolojilerinin sunduğu ortam, uygulamalar ve materyaller ile zaman ve mekandan bağımsız bir şekilde, öğrenen, içerik, diğer öğrenenler ve ortamlarla etkileşimde bulunur (Aydemir, 2018, s.14). Kaya (2002, s.23), uzaktan eğitimi; fırsat eşitsizliğine çözüm getiren, isteyen herkese yaşam boyu eğitim sağlayan ve bunların yanında eğitimin bireysel ve toplumsal amaçlarının gerçekleşmesine katkıda bulunabilen, eğitim teknolojilerinden yararlanmaya ve daha çok kendi kendine öğrenmeye dayalı bir disiplin olarak tanımlamaktadır. Uşun (2006)'a göre uzaktan eğitim; kaynak ile alıcılarının öğrenme-öğretme süreçlerinin büyük bir kısmında birbirlerinden ayrı ortamlarda bulunduğu, alıcılarına "öğretim yaşı, amaçları, zamanı, yeri ve yöntemi" vb. yönlerden "bireysellik", "esneklik" ve "bağımsızlık" imkanı tanıyan, öğrenme-öğretme süreçlerinde; yazılı ve basılı materyaller, işitsel araçlar, görsel işitsel teknolojiler ve yüz yüze eğitim gibi materyal ve yöntemlerin kullanıldığı, kaynak ile alıcılar arasındaki iletişimin ise televizyon veya bilgisayar gibi teknolojilerle sağlandığı planlı ve sistematik bir eğitim teknolojisi uygulamasıdır. Alkan (1987; akt. Arat ve Bakan 2014)'a göre uzaktan eğitim, geleneksel öğrenme-öğretme yöntemlerindeki sınırlılıklar nedeniyle sınıf içi etkinliklerin yürütülme olanağı bulunmadığı durumlarda, eğitim çalışmalarını planlayanlar ve uygulayanlar

ile öğrenenler arasında iletişim ve etkileşimin özel olarak hazırlanmış öğretim üniteleri ve çeşitli ortamlar yoluyla belli bir merkezden sağlandığı bir öğretim yöntemidir.

Özellikle tüm dünyayı etkisi altına alan, 2019 yılının Aralık ayında Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıktığı iddia edilen ve hızla yayılan COVID-19 virüsü sebebiyle, hastalığın yayılma hızının kontrol edilmesi amacıyla birçok ülke tarafından çeşitli önlemler alınmaya başlanmıştır. Bu önlemler eğitim-öğretim alanında da bir dizi yeni düzenlemeyi zorunlu hale getirmiştir (Piji Küçük, 2020). Bu sebeple, 11 Mart 2020 tarihinden itibaren ülke çapında, her kademedede eğitim online olarak, uzaktan eğitim yöntemiyle işlenmeye başlamıştır.

Ülkemizde uzaktan eğitim faaliyetleri, dünyadaki ilk uygulamadan yaklaşık iki asır sonra uygulanmaya başlamış olmasına rağmen, bu kavrama öğrenciler ve öğretmenlerin ne ölçüde hakim oldukları bilinmemektedir (İşman, 2005). Uzaktan eğitimin ülkede yaygın kullanılmayışı ilk etapta materyal ve öğretim yöntemi açısından sorun olarak görülmüş, bu durumdan en çok etkilenen derslerden biri de müzik dersi olmuştur. Dolayısıyla içinde bulunduğumuz pandemi koşullarında yürütülen müzik derslerindeki eğitimin kalitesini arttırmanın ve öğrencilerin dersten daha fazla verim almasını sağlamanın en mühim yolunun, uzaktan eğitim kavramının derinlemesine öğrenilmesiyle mümkün olacağı düşünülmektedir.

Arapgirlioğlu (2003)'na göre müzik eğitiminde teknoloji uygulamalarının kullanılmasıyla, müzik dersinin öğrencilere daha ilgi çekici geldiği, aktif katılımı müzik dersinden daha fazla keyif alındığı gözlemlenmiştir. Bolat (2007)'in araştırmasında, müzik eğitimi ve teknoloji etkileşiminden türetilen yöntemlerin, öğrenciyi daha aktif kılan, kalıcı öğrenmeye ve güdülenmeye yardımcı öğeler olduğu, bu yöntemlerin en az öğrenci kadar öğretmene de kolaylık sağladığı görülmüştür. Yungul (2018) yaptığı çalışmada, müzik eğitiminde gerçekleştirilen birçok uzaktan eğitim çalışmasının çalgı eğitimi üzerine gerçekleştirildiği ve bu çalışmaların etkili olduğu sonucuna varmış ve web tabanlı uzaktan müzik eğitiminin Milli Eğitim Bakanlığı müzik derslerine entegre edilmesi ile ilgili çalışmaların yapılmasını önermiştir. Mills and Murray (2000; akt: Crawford 2013), öğrencilerin müzisyen gibi çalıştıklarında teknolojinin müzik derslerini olumlu yönde geliştirebileceğini ifade etmişlerdir. Bray, Brown ve Green (2004; akt: Crawford 2013) bu yaklaşımı desteklemekle beraber, müzik derslerinde teknoloji kullanımının öğrenmeyi kolaylaştıracağını, yaratıcılığı geliştireceğini, araştırma yapmaya cesaretlendireceğini ve bağımsız öğrenmeyi sağlayacağını ileri sürmektedirler.

Müzik eğitiminde, programların ve online sistemlerin etkin olarak kullanılması, öğretim sistemini tamamlayıcı ve güçlendirici bir unsur olarak öğrencilerin öğrenme süreçlerini hızlandıracak ve gelişmek istedikleri alanda zengin bir materyale sahip olmalarına neden olacaktır (Levendoğlu, 2004). Bunun yanında, müzik eğitiminde yaşanan sorunların minimuma indirilmesi ve eğitim sürecinin çağın gerektirdiği unsurlar doğrultusunda etkin bir şekilde sürdürülebilmesi için web tabanlı uzaktan eğitimin kullanılması önemli görülmektedir. Müzik eğitiminde yeni bir yaklaşım olan web tabanlı uzaktan eğitim sayesinde; ülkemizde örgün eğitim sistemi içerisinde gerçekleşen genel müzik eğitimine katkı sağlanabilecektir. Milli Eğitim Bakanlığına bağlı birçok eğitim kurumunda akıllı tahtalar bulunmakta ve aktif olarak kullanılmaktadır. İnternet bağlantısına olanak tanıyan bu tahtalara sesli ve görüntülü görüşme için donanım ve yazılımlar eklenerek sınıf içerisinde bir web tabanlı uzaktan eğitim ortamı oluşturmak mümkündür. Böylelikle, uzaktaki bir öğretmenin deneyimlerinden yararlanılabilecek, çeşitli çalgılarla online dinletiler yapılabilecek veya okul bünyesinde birçok

çalğı üzerine müzik kursları düzenlenerek geleneksel müzik eğitime alternatif yöntemler geliştirilebilecektir (Yungul, 2018).

Emin ve Altunel (2021), Türkiye’de uzaktan eğitimin nasıl tecrübe edildiğini ortaya koymak ve temel sorun alanlarını tespit ederek çözüm önerileri sunmak amacıyla, öğrenci, öğretmen ve veli dahil edilerek bir rapor hazırlamışlardır. Yapılan görüşmeler sonucunda, EBA’nın kullanımına ilişkin öğretmen, öğrenci ve velilerde eksiklikler olsa da EBA’nın varlığının uzaktan eğitim sürecinde önemli bir boşluğu doldurduğu tespit edilmiştir. EBA TV’ye yönelik ise televizyon eğitimlerinde etkileşimin olmaması ve öğrencilerin aktif değil pasif konumda olması nedeniyle verimliliğinin düşük olduğuna dair eleştiriler gözlenmiştir. Her ne kadar EBA TV ve EBA’nın çevrim içi platformları pandemi sürecinde eğitimin devamlılığını sağlamada katkı sunmuş olsa da yapılan görüşmelerden hareketle içerik olarak güçlendirilmesi gerektiği, platformlarının kapasitelerinin genişletilmesi ve bu platformlara uygun içerikler oluşturulması gerektiği vurgulanmıştır. Kabapınar ve diğerleri (2021) tarafından yürütülen, Covid-19 salgını sürecinde gerçekleştirilen uzaktan eğitim faaliyetlerinde karşılaşılan sorunlar ve bu sorunlara yönelik çözüm önerilerinin ortaya konmasının amaçlandığı araştırmada ise, elde edilen birçok sonuçtan biri de öğrencilerin derse ilgi ve motivasyonlarını kaybetmeleri olarak tespit edilmiştir ve öğrencilerin öğrendiklerini pekiştirmeleri için ilkökul kademesine yönelik EBA gibi platformların içeriği zenginleştirilmesini önermişlerdir. Akkaş ve Ocak (2020)’ın çalışmasında, COVID-19 salgını sonrasında şekillenen yeni okul kavramının altında yatan paradigma ve okulların yeniden açılmasının çeşitli boyutlarına ilişkin öğretmen görüşlerini ele almak amaçlanmıştır. Öğretmenlere göre artık okul, alternatif öğrenme ortamları üreten bir kurum olmalı ve tüm okullar dijital okul olmalıdır. Hem fiziksel açıdan bu donanımına sahip olmalı hem de öğrencilerine, öğretmenlerine, velilerine ve diğer paydaşlarına dijital okuryazarlık becerisi kazandırmalıdır. Ayrıca yine öğretmenlerle yapılan görüşmelerden elde edilen verilere göre, okullar artık sadece yüz yüze eğitimin verildiği bir yer değil, uzaktan eğitimin, asenkron eğitimin ve hibrit eğitimin de merkezi olması gerektiği sonuçlarına varılmıştır. Gökbulut (2021), uzaktan eğitimde öğrenim gören öğrencilerin uzaktan eğitim ve mobil öğrenmeye yönelik algıları ile hazır bulunuşluklarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesini amaçladığı araştırmada, elde edilen uzaktan eğitim algı düzeyi ile mobil öğrenmeye karşı hazır bulunuşluk arasında orta düzey pozitif ilişkinin, kişilerin uzaktan eğitimin avantajlarını kullanarak mobil cihazlar aracılığı ile bilgiye istedikleri anda zaman, yer, mekân durumuna bağlı kalmaksızın erişebilmelerinden kaynaklanıyor olabileceği sonucuna varmıştır.

Dünyayı etkisi altına alan Covid 19 virüsü sebebiyle, online olarak gerçekleştirilen uzaktan eğitim kapsamındaki müzik eğitiminde de müzik öğretmenlerinin ve öğrencilerin müzik web uygulamalarına ihtiyacı olduğu düşünülmektedir. Müzik web uygulamalarına yer verilmeden yürütülen müzik derslerinde, kazanımların hedeflenen düzeyde verilemeyebileceği, öğrencilerin derse bireysel ya da toplu olarak aktif bir şekilde katılım sağlamadıkları takdirde kavramların, öğretmenin kullandığı öğretim yöntemiyle öğrenciler tarafından somutlaştırılmayacağı ön görülmektedir. Müzik dersinde farklı müzik web uygulamaları kullanımının, öğrencilerin derse olan ilgi ve motivasyonunun yükselmesini sağlayacağı, öğrencilerin müzik dersine olan bakış açısını olumlu yönde etkileyeceği düşünülmektedir. Buna paralel olarak müzik web uygulamalarını kullanacak olan kişinin müzik öğretmeni olduğu düşünüldüğünde, müzik öğretmenlerinin bu konudaki farkındalıkları önem kazanmaktadır. Müzik öğretmenlerinin derslerinde müzik web uygulamalarına yer verip vermedikleri, bu

konudaki farkındalıkları ve bu uygulamaların verimli olup olmadığı hakkındaki düşünceleri bilinmemektedir. Bu araştırmada İlköğretim 5. Sınıf Müzik Dersi Müziksel Algı ve Bilgilenme öğrenme alanının kazanımlarını destekleyen müzik web uygulamalarının araştırılıp, analiz edilerek incelenmesiyle, hem İlköğretim 5. Sınıf kademesinde görev yapan müzik öğretmenlerine hem de bu kademedeki öğrencilere kaynak oluşturması beklenmektedir. Müzik öğretmenlerinin müzik web uygulamalarıyla ilgili görüşlerinin ortaya konması da bu konuya ışık tutacaktır.

Bu araştırma, İlköğretim 5. Sınıf Müzik Dersi Müziksel Algı ve Bilgilenme öğrenme alanının ilk altı kazanımını destekleyen müzik web uygulamaları üzerine herhangi bir araştırma yapılmamış olması ve bu alanda yapılacak olan ilk araştırma olması yönüyle büyük önem taşımaktadır. Ayrıca içinde bulunduğumuz pandemi sürecinde, müzik öğretmenlerinin, doğası gereği uygulamalı ve yüz yüze olan müzik dersini online platforma adapte ederken çeşitli müzik web uygulamalarından yararlanma ihtiyacı bu konuda araştırma yapılmasını gerekli kılmıştır. Bu nedenle İlköğretim 5. Sınıf Müzik Dersi Müziksel Algı ve Bilgilenme öğrenme alanının ilk altı kazanımını destekleyecek ve öğrencilerin ilgisini çekecek görsel ve işitsel içeriğe sahip olan müzik web uygulamalarına yer verilmesinin, özellikle online müzik eğitiminde toplu çalma ve söyleme uygulamalarının senkronize yapılamadığı durumlarda, öğretimi eğlenceli ve kalıcı hale getireceği, dersin daha verimli işlenmesini sağlayacağı ve eğitimin kalitesini arttıracığı düşünülmektedir. Araştırma sonucunda elde edilen bulguların, İlköğretim 5. Sınıf kademesinde görev yapmakta olan müzik öğretmenlerine ve bu kademedeki öğrencilere uzaktan ve yüz yüze eğitim sürecindeki uygulamaları zenginleştirecek bir kaynak oluşturması açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Ayrıca müzik öğretmenlerinin müzik web uygulamalarıyla ilgili farkındalıklarının ortaya konulması, bu alanda yapılacak yeni araştırmalara, program değerlendirme ve düzenleme çalışmalarına yol göstermesi açısından önemli görülmektedir.

Bu gerekçelerden hareketle araştırmada, İlköğretim 5. Sınıf Müzik Dersi Müziksel Algı ve Bilgilenme öğrenme alanının ilk altı kazanımını destekleyen müzik web uygulamalarının incelenmesi ve müzik öğretmenlerinin müzik web uygulamalarıyla ilgili görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Araştırmanın genel amacına yönelik olarak aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1) Listelenen Müzik Web Uygulamalarının, İlköğretim 5. Sınıf Müzik Dersi Kazanımlarına Uygun Olma Durumlarıyla İlgili Uzman Görüşlerine İlişkin;

a) Temel müzik yazı ve öğeleri ile ilgili kazanımı destekleyen müzik web uygulamalarının dağılımı nasıldır?

b) Seslerin uzunluk ve kısalık özellikleriyle ilgili kazanımı destekleyen müzik web uygulamalarının dağılımı nasıldır?

c) Seslerin incelik ve kalınlık özellikleriyle ilgili kazanımı destekleyen müzik web uygulamalarının dağılımı nasıldır?

d) Ses yükseklikleriyle ilgili kazanımı destekleyen müzik web uygulamalarının dağılımı nasıldır?

e) Müziklerde farklı bölümlerin ayırt edilmesiyle ilgili kazanımı destekleyen müzik web uygulamalarının dağılımı nasıldır?

f) Temel hız ve gürlük basamaklarıyla ilgili kazanımı destekleyen müzik web

uygulamalarının dağılımı nasıldır?

- g) Müzik web uygulamalarının dil seçeneklerine ilişkin dağılımları nasıldır?
- h) Müzik web uygulamalarının ücret durumuna ilişkin dağılımları nasıldır?
- 2) Müzik öğretmenlerinin, müzik web uygulamalarıyla ilgili görüşlerine ilişkin;
 - a) Müzik web uygulamalarını tanıma/kullanma durumları nasıldır?
 - b) Tanıdıkları/kullandıkları müzik web uygulamaları hangileridir?
 - c) Uzaktan ve yüz yüze müzik derslerinde müzik web uygulamalarından faydalanma durumları nasıldır?
 - d) Müzik web uygulamalarının İlkokul müzik dersi kazanımlarını destekleyip desteklemediğiyle ilgili görüşleri nasıldır?
 - e) Müzik web uygulamalarının İlkokul müzik dersi kazanımlarını desteklediği boyutlarla ilgili görüşleri nasıldır?
 - f) Müzik web uygulamalarının İlkokul müzik dersi kazanımlarını desteklemesinin yanında derslerine sağladığı katkılarla ilgili görüşleri nasıldır?
 - g) Müzik web uygulamalarına erişim sağlama durumlarıyla ilgili görüşleri nasıldır?
 - h) Müzik web uygulamalarına erişim sürecinde yaşadıkları olumlu durumlarla ilgili görüşleri nasıldır?
 - I) Müzik web uygulamalarına erişim sürecinde yaşadıkları olumsuz durumlarla ilgili görüşleri nasıldır?
 - i) Müzik web uygulamalarını müzik dersinde kullanımına yönelik önerileriyle ilgili görüşleri nasıldır?

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve çözümlenmesi süreçleri hakkında açıklamalara yer verilmiştir.

Araştırma Modeli

Bu araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi ve durum çalışması kullanılmıştır. Nitel araştırma, insanların yaşadıkları dünyayı ve buradaki tecrübelerini nasıl algıladıkları ve nasıl yorumladıklarını analiz etmek amacıyla geliştirilen araştırma yaklaşımlarıdır (Güler, Halıcıoğlu ve Taşğın 2015). İçerik analizi, metinlerin içerisinde gizli kalmış anlamların veya verilmek istenen mesajların, belli bir sistematik izlenerek kavramlar veya kategoriler şeklinde ortaya konarak bu kavram ve kategorilerin nicel ve nitel olarak analiz edilmesidir (Güler, Halıcıoğlu ve Taşğın, 2015: 331). Bu araştırmada, İlköğretim 5. Sınıf Müzik Dersi Müziksel Algı ve Bilgilenme öğrenme alanı başlığı altında bulunan ilk altı kazanımı destekleyecek müzik web uygulamalarının incelenmesine yönelik olarak nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi kullanılması tercih edilmiştir. Çalışmada bu analiz yönteminin tercih edilmesinin gerekçesi, ulaşılabilen müzik web uygulamaların benzerlik ve farklılıklarının belirlenerek ve bu uygulamaların benzer veya farklı boyutlarıyla birlikte derinlemesine irdelenmiş olmasıdır.

Araştırmanın diğer bir amacına yönelik olarak durum çalışması ve bütüncül tek durum deseni kullanılmıştır. Durum çalışması, tek bir ortamda mevcut olan dinamikleri anlamaya odaklanan bir araştırma stratejisidir ve genellikle arşivler, görüşmeler, anketler ve gözlemler gibi veri toplama yöntemlerini birleştirir (Eisenhardt, 1989). Bütüncül tek durum deseni, bütünsel bir düzeyde tek bir vaka incelenir. Bu bağlamda, İlköğretim 5. Sınıf Müzik Dersi Müziksel Algı ve Bilgilenme öğrenme alanı başlığı altında bulunan ilk altı kazanımı destekleyecek müzik web uygulamalarının müzik öğretmenleri tarafından tanınması, kullanılması, olumlu ve olumsuz yanlarıyla ilgili görüşlerine göre incelenmesi için de durum çalışması ve bütüncül tek durum deseni kullanılmıştır.

Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu müzik eğitiminde kullanılan müzik web uygulamalarının İlköğretim 5.Sınıf Müzik Dersi Müziksel Algı ve Bilgilenme öğrenme alanındaki ilk altı kazanımı destekleyip desteklemediği ortaya koymak üzere görüşlerine başvurulmuş uzmanlar ve bu uygulamaların tanınması, kullanılması, olumlu ve olumsuz yanlarıyla ilgili görüşleri alınan müzik öğretmenleri oluşturmaktadır.

Müzik eğitiminde kullanılan müzik web uygulamalarının İlköğretim 5.Sınıf Müzik Dersi Müziksel Algı ve Bilgilenme öğrenme alanındaki ilk altı kazanımı destekleyip desteklemediği ortaya koymak üzere, bir Prof. Dr., üç Doç. Dr., üç Dr. Öğr. Üyesi, üç Dr. unvanına sahip toplam 10 alan uzmanının görüşleri alınmıştır.

Müzik eğitiminde kullanılan müzik web uygulamalarının tanınması, kullanılması, olumlu ve olumsuz yanlarını ortaya koymak üzere toplam 20 müzik öğretmenin görüşüne başvurulmuştur. Müzik öğretmenlerinin demografik özelliklerine ilişkin frekans ve yüzde dağılımları aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 1. Müzik Öğretmenlerinin Demografik Özelliklerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları (n=20)

Değişken	f	%
Cinsiyet		
Kadın	15	75%
Erkek	5	25%
Yaş		
22-30 yaş aralığı	8	40%
31-40 yaş aralığı	8	40%
41 yaş ve üstü	4	20%
Görev Yapılan Kurum		
Devlet Okulu	15	75%
Özel Okul	5	25%
Çalışma		
1-5 yıl arası	7	35%
6-10 yıl arası	4	20%
11 yıl ve üstü	9	45%

Tablo 1’de görüldüğü gibi, müzik öğretmenlerinin %75’i kadın ve %25’i erkektir. Çalışmaya katılan 20 müzik öğretmeninden %40’ı 22-30 yaş aralığında, %40’ı 31-40 yaş aralığında ve %20’si ise 41 ve üzeri yaş aralığındadır. Müzik öğretmenlerinin %75’i devlet okulunda görev yaptıklarını belirtirken, %25’lik kısmı özel okulda görev yaptıklarını ifade etmişlerdir. Çalışmaya katılan müzik öğretmenlerinin %35’i 1-5 yıl süreyle, %20’si 6-10 yıl süreyle, %45’i ise 11 yıl ve üzeri süreyle görev yaptıkları tespit edilmiştir.

Veri Toplama Araçları

İlköğretim 5.Sınıf Müzik Dersi Müziksel Algı ve Bilgilenme öğrenme alanı başlığı altında bulunan ilk altı kazanımı olan; temel müzik yazı ve öğeleri, seslerin uzunluk ve kısalık özellikleri, seslerin incelik ve kalınlık özellikleri, ses yükseklikleri, müziklerde farklı bölümlerin ayırt edilmesi, temel hız ve gürlük basamakları kazanımları araştırmanın sınırlılığı kapsamında belirlenmiş ve bu kazanımları desteklemesi üzerine mevcut müzik web uygulamaları incelenmiştir. Yapılan inceleme sonucunda müzik dersi Müziksel Algı ve Bilgilenme öğrenme alanı başlığı altında bulunan ilk altı kazanımı desteklediği düşünülen The Rhythm Trainer, Classics For Kids, Music Theory Academy, Music Tech Teacher, Music Fun, Music Play Online, Ouia, Mr.Q’s Music, Gmajormusictheory, Teoria isimli uygulamalar listelenmiştir. Listelenen müzik web uygulamalarının Müziksel Algı ve Bilgilenme öğrenme alanı başlığı altında bulunan ilk altı kazanımını destekleyip desteklemediğini belirlemek üzere temalar saptanmış, düzenlenmiş ve uzman görüşü formu oluşturulmuştur. Uzman görüşü formunda The Rhythm Trainer, Classics For Kids, Music Theory Academy, Music Tech Teacher, Music Fun, Music Play Online, Ouia, Mr.Q’s Music, Gmajormusictheory, Teoria isimli uygulamaların, temel müzik yazı ve öğeleri, seslerin uzunluk ve kısalık özellikleri, seslerin incelik ve kalınlık özellikleri, ses yükseklikleri, müziklerde farklı bölümlerin ayırt edilmesi, temel hız ve gürlük basamakları kazanımlarına uygun olan etkinlikleri içerip içermedikleri, dil seçenekleri ve ücret bilgisi durumu ile ilgili temalar oluşturulmuştur. Uzmanlardan, uygulamaların ilgili kazanımlara yönelik uygunluk durumları için uygun/uygun değil seçeneklerinden birini, dil seçeneği için Türkçe/İngilizce seçeneklerinden birini, ücret bilgisi için ücretli/ücretsiz seçeneklerinden birini işaretlemeleri istenmiştir.

Diğer bir veri toplama aracı olarak, müzik öğretmenlerinin müzik eğitimine yönelik müzik web uygulamalarını tanıma/kullanma durumları, müzik web uygulamalarından hangilerini tanıyıp/kullandıkları, uzaktan ve yüz yüze müzik derslerinde müzik web uygulamalarından faydalanma durumları, müzik web uygulamalarının ilkökul müzik dersi kazanımlarını destekleyip desteklemediği, müzik web uygulamalarının ilkökul müzik dersi kazanımlarını desteklediği boyutları, müzik web uygulamalarının ilkökul müzik dersi kazanımlarını desteklemesinin yanında derslerine ne gibi katkılar sağladığı, müzik web uygulamalarına erişim sağlama durumları, müzik web uygulamalarına erişim sürecinde yaşadıkları olumlu ve olumsuz durumlar, müzik web uygulamalarının müzik dersinde kullanımına yönelik önerileri ile ilgili görüşlerinin saptanması amacıyla 10 adet açık uçlu soruyu içeren yarı yapılandırılmış bir görüşme formu oluşturulmuştur.

Verilerin Toplanması ve Çözümlemesi

Bu başlık altında, araştırmanın veri toplama araçlarından elde edilen verilerin analizi sunulmuştur.

Listelenen müzik web uygulamalarının İlköğretim 5.Sınıf Müzik Dersi Müziksel Algı ve Bilgilenme öğrenme alanı başlığı altında bulunan ilk altı kazanımını destekleyip desteklemediğini saptamak üzere uzman görüşü formu oluşturulmuştur. Uzman görüşü formunda listelenen müzik web uygulamaları, temel müzik yazı ve öğeleri, seslerin uzunluk ve kısalık özellikleri, seslerin incelik ve kalınlık özellikleri, ses yükseklikleri, müziklerde farklı bölümlerin ayırt edilmesi, temel hız ve gürlük basamakları kazanımlarına uygun olan etkinlikleri içerip içermedikleri ile dil seçenekleri ve ücret bilgisi durumlarına göre elde edilen uzman görüşleri için kodlama anahtarının güvenilirliğini tespit etmek amacıyla, Miles ve Huberman (1994) tarafından önerilen $\text{güvenirlilik} = \frac{\text{görüş birliği}}{\text{görüş birliği} + \text{görüş ayrılığı}} \times 100$ formülü kullanılmıştır. Bu formül, içsel tutarlılık olarak adlandırılan ve kodlayıcılar arasındaki fikir birliğini ve fikir ayrılığını ortaya koymak amacıyla kullanılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek 2021: 252). İçsel tutarlılığı veren kodlama denetimine göre kodlayıcılar arası görüş birliğinin %70 ve üzeri olması beklenmektedir (Miles ve Huberman 1994).

Müzik öğretmenlerinin müzik eğitime yönelik müzik web uygulamalarını tanıma/kullanma durumları, müzik web uygulamalarından hangilerini tanıyıp/kullandıkları, uzaktan ve yüz yüze müzik derslerinde müzik web uygulamalarından faydalanma durumları, müzik web uygulamalarının ilkökul müzik dersi kazanımlarını destekleyip desteklemediği, müzik web uygulamalarının ilkökul müzik dersi kazanımlarını desteklediği boyutları, müzik web uygulamalarının ilkökul müzik dersi kazanımlarını desteklemesinin yanında derslerine ne gibi katkılar sağladığı, müzik web uygulamalarına erişim sağlama durumları, müzik web uygulamalarına erişim sürecinde yaşadıkları olumlu ve olumsuz durumlar, müzik web uygulamalarının müzik dersinde kullanımına yönelik önerileri ile ilgili görüşlerinin saptanması amacıyla 10 adet açık uçlu soruyu içeren yarı yapılandırılmış bir görüşme formunun analizine yönelik olarak nitel araştırma yöntemlerinden betimsel analiz kullanılmıştır. Betimsel analizde amaç, elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir şekilde okuyucuya iletmektir. Bu amaç doğrultusunda elde edilen veriler, önce sistematik ve açık bir biçimde düzenlenir, yani betimlenir, sonrasında yapılan bu betimlemeler açıklanır ve yorumlanır, neden-sonuç ilişkileri irdelenir ve birtakım sonuçlara ulaşılır. Ayrıca görüşülen ya da gözlenen bireylerin görüşlerini çarpıcı bir biçimde ortaya koymak amacıyla doğrudan alıntılara sık sık yer verilir (Yıldırım ve Şimşek 2021: 244). Bu bağlamda araştırmanın analiz sürecinde; oluşturulan kod-tema listesine göre elde edilen veriler incelenmiştir, kodlanmıştır, anlamlı ve mantıklı bir biçimde bir araya getirilmiştir. Veriler betimlenmiş ve gerekli yerlerde doğrudan alıntılar yapılmıştır, ayrıca tanımlanan bulgular açıklanmış ve anlamlandırılmıştır (Yıldırım ve Şimşek 2021).

Araştırmada iki araştırmacı, müzik öğretmenlerinin açık uçlu sorulara verdikleri yanıtlardan oluşturdukları kodlama anahtarına, bağımsız olarak her soru için işaretleme yapmışlardır ve araştırmacılar arasında fikir birliği ve fikir ayrılığı bulunan konular tespit edilmiştir. Kodlama anahtarının güvenilirliğini belirlemek amacıyla, Miles ve Huberman (1994) tarafından önerilen $\text{güvenirlilik} = \frac{\text{görüş birliği}}{\text{görüş birliği} + \text{görüş ayrılığı}} \times 100$ formülü kullanılmıştır (Miles ve Huberman 1994). Araştırma güvenliği, ortaya çıkan kodlama benzerliklerini ve farklılıklarını sayısal olarak karşılaştırılarak iki araştırmacının uyum yüzdesi %95 olarak hesaplanmıştır. Uyum yüzdesinin %70 ve daha üstü oranlarda bulunması yeterli olduğundan, veri analizi güvenliği sağlanmıştır. Müzik öğretmenlerinin görüşleri üzerinden yüzde hesaplamaları yapılarak tablolar halinde sunulmuş ve öğretmenlerin görüşlerinden örnekler de verilmiştir.

BULGULAR VE YORUM

Araştırmanın bu bölümünde ilk olarak, listelenen müzik web uygulamalarının, İlköğretim 5. Sınıf müzik dersi kazanımlarına uygun olma durumlarıyla ilgili olarak, uzmanlardan görüş formu aracılığıyla toplanan verilerin analizi sonucunda elde edilen bulgular ve yorumlar yer almaktadır. İkinci olarak ise, müzik öğretmenlerinin, müzik web uygulamalarının müzik dersinde kullanılmasıyla ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla hazırlanan görüşme formuna verdikleri cevapların analizi sonucunda elde edilen bulgular ve yorumlar sunulmuştur.

Listelenen Müzik Web Uygulamalarının, İlköğretim 5.Sınıf Müzik Dersi Kazanımlarına Uygun Olma Durumlarıyla İlgili Uzman Görüşleri

İlköğretim 5.Sınıf Müzik Dersi Müziksel Algı ve Bilgilenme öğrenme alanı başlığı altında bulunan ilk altı kazanımı olan; temel müzik yazı ve öğeleri, seslerin uzunluk ve kısalık özellikleri, seslerin incelik ve kalınlık özellikleri, ses yükseklikleri, müziklerde farklı bölümlerin ayırt edilmesi, temel hız ve gürlük basamakları kazanımlarını desteklediği düşünülen; The Rhythm Trainer, Classics For Kids, Music Theory Academy, Music Tech Teacher, Music Fun, Music Play Online, Ouia, Mr.Q's Music, Gmajormusictheory, Teoria isimli uygulamalar listelenmiştir. Listelenen müzik web uygulamalarının kazanımlara uygun olma durumları, dil seçenekleri ve ücret durumu ile ilgili uzman görüşlerinin frekans ve yüzde dağılımlarına ilişkin sonuçlar şöyledir:

“Temel müzik yazı ve öğeleri” ile ilgili kazanımı, The Rhythm Trainer isimli uygulamanın %90 oranında, Classics For Kids isimli uygulamanın %90 oranında, Music Theory Academy isimli uygulamanın %90 oranında, Music Tech Teacher isimli uygulamanın %90 oranında, Music Fun isimli uygulamanın %90 oranında, Music Play Online isimli uygulamanın %90 oranında, Ouia isimli uygulamanın %80 oranında, Mr.Q's Music isimli uygulamanın %90 oranında, Gmajormusictheory isimli uygulamanın %90 oranında ve Teoria isimli uygulamanın %90 oranında desteklediği saptanmıştır.

“Seslerin uzunluk ve kısalık özellikleri” ile ilgili kazanımı, The Rhythm Trainer isimli uygulamanın %90 oranında, Classics For Kids isimli uygulamanın %80 oranında, Music Theory Academy isimli uygulamanın %90 oranında, Music Tech Teacher isimli uygulamanın %80 oranında, Music Fun isimli uygulamanın %80 oranında, Music Play Online isimli uygulamanın %90 oranında, Ouia isimli uygulamanın %80 oranında, Mr.Q's Music isimli uygulamanın %90 oranında, Gmajormusictheory isimli uygulamanın %70 oranında ve Teoria isimli uygulamanın %80 oranında desteklediği saptanmıştır.

“Seslerin incelik ve kalınlık özellikleri” ile ilgili kazanımı, Classics For Kids isimli uygulama %70 oranında, Music Theory Academy isimli uygulama %90 oranında, Music Tech Teacher isimli uygulama %70 oranında, Music Fun isimli uygulama %70 oranında, Music Play Online isimli uygulama %90 oranında, Mr.Q's Music isimli uygulama %80 oranında, Gmajormusictheory isimli uygulama %70 oranında ve Teoria isimli uygulama %70 oranında desteklerken, The Rhythm Trainer isimli uygulama %0 ve Ouia isimli uygulamanın ise %40 oranla desteklemediği saptanmıştır.

“Ses yükseklikleri” ile ilgili kazanımı, Classics For Kids isimli uygulamanın %80 oranında, Music Theory Academy isimli uygulamanın %90 oranında, Music Tech Teacher isimli uygulamanın %80 oranında, Music Fun isimli uygulamanın %80 oranında, Music Play

Online isimli uygulamanın %90 oranında, Mr.Q's Music isimli uygulamanın %90 oranında, Gmajormusictheory isimli uygulamanın %70 oranında desteklediği ancak The Rhythm Trainer isimli uygulamanın %0 oranında, Ouia isimli uygulamanın %60 oranında, Teoria isimli uygulamanın ise %60 oranında desteklemediği saptanmıştır.

“Müziklerde farklı bölümlerin ayırt edilmesi” ile ilgili kazanımı, Music Theory Academy isimli uygulama %80 oranında, Teoria isimli uygulama %70 oranında desteklerken, The Rhythm Trainer isimli uygulama %20 oranında, Classics For Kids isimli uygulama %50 oranında, Music Tech Teacher isimli uygulama %50 oranında, Music Fun isimli uygulama %40 oranında, Music Play Online isimli uygulama %40 oranında, Ouia isimli uygulama %30 oranında, Mr.Q's Music isimli uygulama %50 oranında, Gmajormusictheory isimli uygulama %30 oranında desteklemediği saptanmıştır.

“Temel hız ve gürlük basamakları” ile ilgili kazanımı, Music Theory Academy isimli uygulama %70 oranında, Music Tech Teacher isimli uygulama %80 oranında, Music Fun isimli uygulama %80 oranında, Music Play Online isimli uygulama %80 oranında, Ouia isimli uygulama %70 oranında, Mr.Q's Music isimli uygulama %90 oranında desteklerken, The Rhythm Trainer isimli uygulamanın %20 oranında, Classics For Kids isimli uygulamanın %50 oranında, Gmajormusictheory isimli uygulamanın %20 oranında, Teoria isimli uygulamanın ise %60 oranında desteklemediği saptanmıştır.

Uzman görüşlerine göre, dil seçeneğine ilişkin, The Rhythm Trainer, Classics For Kids, Music Theory Academy, Music Tech Teacher, Music Fun, Music Play Online, Ouia, Mr.Q's Music, Gmajormusictheory, Teoria isimli uygulamaların tamamının %100 uyuşum yüzdesiyle İngilizce olduğu saptanmıştır. Ücret durumuna ilişkin ise, The Rhythm Trainer, Classics For Kids, Music Theory Academy, Music Tech Teacher, Music Fun, Ouia, Mr.Q's Music, Gmajormusictheory, Teoria isimli uygulamaların %100 uyuşum yüzdesiyle ücretsiz olduğu, Musicplayonline isimli uygulamanın ise %100 uyuşum yüzdesiyle ücretli olduğu saptanmıştır.

Müzik Öğretmenlerinin Müzik Eğitime Yönelik Müzik Web Uygulamalarını Tanıma/Kullanma Durumlarıyla İlgili Görüşleri

Araştırmanın ikinci aşamasında müzik öğretmenlerinin, müzik web uygulamalarının müzik dersinde kullanılmasıyla ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla hazırlanan görüşme formuna verdikleri cevaplardan elde edilen bulgular aşağıda verilmiştir. Çalışmaya katılan 20 müzik öğretmenin her bir soruya cevap vermediği, sorulara göre cevap sayılarının farklılaştığı tespit edilmiştir.

Müzik öğretmenlerinin, müzik eğitime yönelik müzik web uygulamalarını tanıma/kullanma teması ile ilgili görüşlerinden elde edilen kodlar ve dağılımları Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2. Müzik Öğretmenlerinin Müzik Eğitime Yönelik Müzik Web Uygulamalarını Tanıma/Kullanma Durumlarıyla İlgili Görüşlerinden Elde Edilen Bulgular

Kodlar	f	%
Tanıyorum/Kullanıyorum	13	76,47
Tanımiyorum/Kullanmıyorum	4	23,53

Tablo 2’de görüldüğü gibi, müzik öğretmenlerinin müzik web uygulamalarını tanıma/kullanma temasının iki kod etrafında toplandığı anlaşılmaktadır. Çalışmaya katılan 20 müzik öğretmeninden 17’si arasından, çoğunluğu (%76,47) müzik web uygulamalarını tanıyıp kullandıklarını belirtmişlerdir. Azınlıkta kalan müzik öğretmenlerinin de (%23,53) müzik web uygulamalarını tanımadıkları ve kullanmadıkları görülmüştür.

Müzik Öğretmenlerinin Müzik Eğitime Yönelik Müzik Web Uygulamalarından Hangilerini Tanıdıkları/Kullandıklarıyla İlgili Görüşleri

Müzik öğretmenlerinin müzik eğitime yönelik müzik web uygulamalarından hangilerini tanıyıp kullandıkları teması ile ilgili kodlar ve dağılımları Tablo 3’de verilmiştir.

Tablo 3. Müzik Öğretmenlerinin Müzik Eğitime Yönelik Müzik Web Uygulamalarından Hangilerini Tanıdıkları/Kullandıklarıyla İlgili Görüşlerinden Elde Edilen Bulgular

Kodlar	f	%
Music Play Online	7	38,88
Classics for Kids	1	5,55
Teoria	1	5,55
Music Tech Teacher	1	5,55
Chrome Music Lab	1	5,55
Rhythm Games	1	5,55
Teaching with Orff	1	5,55
Musicators	1	5,55
Pbskids.org	1	5,55
Musescore	1	5,55
Youtube	1	5,55
Sanal Piyano	1	5,55

Tablo 3’de, çalışmaya katılan 20 müzik öğretmeninden 18’inin, çoğunlukla (%38,88) “Music Play Online” isimli web sitesini tanıdıkları/kullandıkları görülmektedir. Müzik öğretmenlerinin “Classics for Kids”, “Teoria”, “Music Tech Teacher”, “Chrome Music Lab”, “Rhythm Games”, “Teaching with Orff”, “Musicators”, “Pbskids.org”, “Musescore”, “Youtube”, “Sanal Piyano” sitelerini de %5,55’lik oranla tanıdıkları/kullandıkları saptanmıştır.

Müzik Öğretmenlerinin Uzaktan ve Yüz Yüze Müzik Derslerinde Müzik Web Uygulamalarından Faydalanma Durumlarıyla İlgili Görüşleri

Müzik öğretmenlerinin uzaktan ve yüz yüze müzik derslerinde müzik web uygulamalarından faydalanıp faydalanmama teması ile ilgili kodlar ve dağılımları Tablo 4’de verilmiştir.

Tablo 4. Müzik Öğretmenlerinin Uzaktan ve Yüz Yüze Müzik Derslerinde Müzik Web Uygulamalarından Faydalanma Durumlarıyla İlgili Görüşlerinden Elde Edilen Bulgular

Kodlar	f	%
Faydalaniyorum	12	63,15
Faydalanmıyorum	5	26,32
Bazen faydalaniyorum	2	10,53

Tablo 4’de çalışmaya katılan 20 müzik öğretmeninden 19’unun, uzaktan ve yüz yüze müzik derslerinde müzik web uygulamalarından faydalanıp faydalanmama durumlarıyla ilgili kodlar ve dağılımları incelendiğinde, müzik öğretmenlerinin %63,15’lik oranla çoğunluğunun müzik web uygulamalarından faydalandıkları görülmüştür. Müzik öğretmenlerinin %26,32’lik kısmı müzik web uygulamalarından faydalanmadıklarını belirtirken, %10,53’lük kısmı ise bazen faydalandıklarını ifade etmişlerdir. Müzik öğretmenlerinin müzik web uygulamalarından faydalanıp faydalanmama durumlarına yönelik olumlu görüş bildiren müzik öğretmenlerinin ifadeleri şöyledir: “*Müzik web uygulamalarından faydalaniyorum.*” “*Evet, faydalaniyorum.*” Müzik öğretmenlerinin müzik web uygulamalarından faydalanıp faydalanmama durumlarına yönelik olumsuz görüş bildiren müzik öğretmenlerinin ifadeleri şöyledir: “*Müzik eğitime yönelik spesifik bir uygulama veya internet sitesinden yararlanmıyorum.*” “*Hayır, kullanmıyorum.*”

Müzik Öğretmenlerinin Müzik Web Uygulamalarının İlkokul Müzik Dersi Kazanımlarını Destekleyip Desteklemediğiyle İlgili Görüşleri

Müzik öğretmenlerinin, müzik web uygulamalarının ilkökul müzik dersi kazanımlarını destekleyip desteklememe teması ile ilgili düşüncelerinden elde edilen kodlar ve dağılımları Tablo 5’de verilmiştir.

Tablo 5. Müzik Öğretmenlerinin Müzik Web Uygulamalarının İlkokul Müzik Dersi Kazanımlarını Destekleyip Desteklemediğiyle İlgili Görüşlerinden Elde Edilen Bulgular

Kodlar	f	%
Destekliyor	15	88,23
Desteklemiyor	2	11,77

Tablo 5’de, çalışmaya katılan 20 müzik öğretmeninden 17’sinin, çoğunluğunun (%88,23) müzik web uygulamalarının İlkokul Müzik dersi kazanımlarını desteklediğini düşündüklerini belirtmişlerdir. Azınlıkta kalan müzik öğretmenlerinin de (%11,77) müzik web uygulamalarının İlkokul Müzik dersi kazanımlarını desteklemediği yönünde görüş bildirmişlerdir.

Müzik öğretmenlerinin Müzik Web Uygulamalarının İlkokul Müzik Dersi Kazanımlarını Desteklediği Boyutlarla İlgili Görüşleri

Müzik öğretmenlerinin, müzik web uygulamalarının ilkökul müzik dersi kazanımlarını desteklediği boyutlar teması ile ilgili düşüncelerinden elde edilen kodlar ve dağılımları Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. Müzik öğretmenlerinin Müzik Web Uygulamalarının İlkokul Müzik Dersi Kazanımlarını Desteklediği Boyutlarla İlgili Görüşlerinden Elde Edilen Bulgular

Kodlar	f	%
Eğlenceli olmaları	2	11,11
Ulaşılabilir olmaları	1	5,55
Konunun daha kolay işlenmesini sağlaması	2	11,11
Müzik hafızasının gelişimine katkı sağlaması	1	5,55
Dinleme ve söyleme imkanı yaratması	4	22,22
Soyut kazanımları somutlaştırarak ders işlemeyi sağlaması	1	5,55
İnteraktif katılım sağlaması	1	5,55
Grup çalışmalarını desteklemesi	1	5,55
Öğrenci merakını canlı tutması	2	11,11
Kazanımların içeriğini zenginleştirilmesi	3	16,66

Tablo 6’da çalışmaya katılan 20 müzik öğretmeninden 18’inin, müzik web uygulamalarının ilkökul müzik dersi kazanımlarını desteklediği boyutlar teması ile ilgili görüşlerinden elde edilen kodların, yoğunlukla “Dinleme ve söyleme imkanı yaratması” (%22,22) ve “Kazanımların içeriğini zenginleştirilmesi” (%16,66) kodları etrafında toplandığı görülmektedir. Elde edilen kodları destekleyen bazı ifadeler şöyledir: “Evet, çocuklar bu tarz uygulamalarla dersi daha eğlenceli buluyor. Klasik yöntemler yeni nesil öğrenci profilini doyurmuyor.” “Dersin işlenişini daha kolay bir hale getiriyor, çocuklar konuya daha çok hakim oluyorlar.” “Öğrencilerin eğlenerek uygulama yapması açısından çok faydalı buluyorum.” “Evet, diğer müzik türlerini dinleme ve söyleme imkanı yaratıyor.” “Alternatif müzik etkinlikleri yaptırmak ve müzik dinletmek açısından desteklediğini düşünüyorum.” “Evet, uygun kazanımlarda zaman zaman çeşitli uygulamalardan ve web sitelerinden faydalanılabilir.” “Kazanımlar daha kapsamlı hale gelirse, içeriği zengin müzik uygulamalarını işlevsel şekilde kullanabileceğimizi düşünüyorum.” “Dersin işlenişini daha kolay bir hale getiriyor ve çocuklar konuya daha çok hakim oluyor.”

Müzik Öğretmenlerinin Müzik Web Uygulamalarının İlkokul Müzik Dersi Kazanımlarını Desteklemesinin Yanında Derslerine Sağladığı Katkılarla İlgili Görüşleri

Müzik öğretmenlerinin müzik web uygulamalarının ilkökul müzik dersi kazanımlarını desteklemesinin yanında derslerine sağladığı katkılar teması ile ilgili düşüncelerinden elde edilen kodlar ve dağılımları Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7. Müzik Öğretmenlerinin Müzik Web Uygulamalarının İlkokul Müzik Dersi Kazanımlarını Desteklemesinin Yanında Derslerine Sağladığı Katkılarla İlgili Görüşlerinden Elde Edilen Bulgular

Kodlar	f	%
Zamanı etkili kullanmayı sağlaması	3	15,79
Kalıcılığı sağlaması	1	5,26
Öğrencinin derse aktif katılımını sağlaması	2	10,52
Dersi işitsel ve görsel açıdan desteklemesi	5	26,31
Bilgiye kolay ulaşım sağlaması	1	5,26
Yardımcı bir kaynak olması	4	21,05
Dersi daha eğlenceli bir hale getirmesi	1	5,26
Sınıf yönetimine katkı sağlıyor olması	1	5,26
Öğrenci motivasyonunu artırması	1	5,26

Tablo 7’de, çalışmaya katılan 20 müzik öğretmeninden 19’unun, müzik web uygulamalarının ilkökul müzik dersi kazanımlarını desteklemesinin yanında derslerine sağladığı katkılar teması ile ilgili görüşlerinden elde edilen kodlar, yoğunlukla “Dersi işitsel ve görsel açıdan desteklemesi” (%26,31) ve “Yardımcı bir kaynak olması” (%21,05) kodları etrafında toplanmıştır. Müzik öğretmenlerinin görüşlerinden elde edilen kodları destekleyen bazı ifadeler şöyledir: “Müzik dinlemelerinin yanında görsel hafızalarını da güçlendirdiğini söylemek mümkün.” “Görsellik her zaman etkili oluyor.” “İşitsel ve görsel açıdan destekliyor.” “Ders kitabına destek olarak müzik kültürünün gelişimine katkı sağlayabilir.” “Birçok okulda müzik sınıfı yok ya da materyal eksiliği bulunuyor bu da derslerdeki kazanımların verilmesi açısından eksik bir zemin oluşturuyor müzik web uygulamalarının bu açığı tamamıyla olmasa da büyük oranda kapattığını düşünüyorum.” “Ders saati az olan bir ders için bütün duylulara hitap eden yöntemler olduğunu düşünüyorum.” “Birden çok enstrüman sesini bir arada sunarak zamanımızı etkili kullanmamızı sağlıyor.” “Öğrencilerin müziğe olan ilgisinin ve hevesinin artmasına yardımcı oluyor.”

Müzik Öğretmenlerinin Müzik Web Uygulamalarına Erişim Sağlama Durumlarıyla İlgili Görüşleri

Müzik öğretmenlerinin müzik web uygulamalarına erişim sağlama teması ile ilgili düşüncelerinden elde edilen kodlar ve dağılımları Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. Müzik Öğretmenlerinin Müzik Web Uygulamalarına Erişim Sağlama Durumlarıyla İlgili Görüşlerinden Elde Edilen Bulgular

Kodlar	f	%
Erişim sağlayabiliyorum	8	53,33
Erişim sağlayamıyorum	7	46,66

Tablo 8’de, çalışmaya katılan 20 müzik öğretmeninden 15’inin, müzik web uygulamalarına erişim sağlama teması ile ilgili düşüncelerinden elde edilen kodların “Erişim sağlayabiliyorum” kodu etrafında toplandığı görülmektedir. Müzik öğretmenlerinin %53,33’ü

müzik web uygulamalarına erişim sağlayabilmekte olduklarını, %46,66'sı ise erişim sağlayamadıklarını belirtmişlerdir.

Müzik Öğretmenlerinin Müzik Web Uygulamalarına Erişim Sürecinde Yaşadıkları Olumlu Durumlarla İlgili Görüşleri

Müzik öğretmenlerinin müzik web uygulamalarına erişim sürecinde yaşadıkları olumlu durumlar teması ile ilgili düşüncelerinden elde edilen kodlar ve dağılımları Tablo 9'da verilmiştir.

Tablo 9. Müzik Öğretmenlerinin Müzik Web Uygulamalarına Erişim Sürecinde Yaşadıkları Olumlu Durumlarla İlgili Görüşlerinden Elde Edilen Bulgular

Kodlar	f	%
Ücretsiz olması	3	50
Akıllı tahtada kullanılabilir olması durumu	1	16,66
Aranan içeriğe kolay erişilebilir olması	2	33,33

Çalışmaya katılan 20 müzik öğretmeninden 6'sının, müzik web uygulamalarına erişim sürecinde yaşadıkları olumlu durumlar teması ile ilgili düşüncelerinden elde edilen kodlar, "Ücretsiz olması" kodunun etrafında toplanmıştır. Bu koda ilişkin müzik öğretmenlerinin ifadeleri şöyledir: "İnternet olduğu sürece bir sıkıntı yaşamıyorum, akıllı tahtayı kullandığım için ücretsiz olanları kullanmak benim açımdan daha iyi oluyor, konuları örneklendirip daha akılda kalıcı olmasını sağlamış oluyoruz." "Aradığım video içerikleri buluyorum ücretsiz olarak." "Kolay erişim sağlıyorum." "Sitelere ve mobil klavyeye ulaşabiliyorum." "Çoğunlukla kolay erişim sağlıyorum."

Müzik Öğretmenlerinin Müzik Web Uygulamalarına Erişim Sürecinde Yaşadıkları Olumsuz Durumlarla İlgili Görüşleri

Müzik öğretmenlerinin müzik web uygulamalarına erişim sürecinde yaşadıkları olumsuz durumlar teması ile ilgili düşüncelerinden elde edilen kodlar ve dağılımları Tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10. Müzik Öğretmenlerinin Müzik Web Uygulamalarına Erişim Sürecinde Yaşadıkları Olumsuz Durumlarla İlgili Görüşlerinden Elde Edilen Bulgular

Kodlar	f	%
Ücretli olması	6	54,54
Öğretmenlerin uygulamaları kullanmadaki yetersizlikleri	1	9,09
Çevrimdışı kullanılamaması	1	9,09
Yabancı dil içerikli olması	3	27,27

Çalışmaya katılan 20 müzik öğretmeninden 11'inin, müzik web uygulamalarına erişim sürecinde yaşadıkları olumsuz durumlar teması ile ilgili düşüncelerinden elde edilen kodlar, yoğunlukla "Ücretli olması" (%54,54) kodu etrafında toplanmıştır. Bu kodu takiben "Yabancı dil içerikli olması" %27,27'lik bir oranla elde edilen kodlar arasında yer almaktadır. Müzik öğretmenlerinin müzik web uygulamalarına erişim sürecinde yaşadıkları olumsuz durumlar teması ile ilgili ifadeleri şöyledir: "Ücretli olmaları ve biz öğretmenlerin bu uygulamaları kullanma konusundaki yetersizliğimiz ve isteksizliğimiz." "Ücretli olması biraz sorun teşkil etti."

Ücretsiz uygulamaların çoğalması biz öğretmenlere daha fazla katkı sağlayacaktır.” “Genelde ücretli oluyor maalesef.” “Birçok site ücretli en çok bu konuda sınırlanıyorum.” “Çoğu sitenin ücretsiz olduğunu, yine de ücret talep eden sitelerin dolar-euro kuru karşısında bizim için çok pahalı olduğunu düşünüyorum.” “Orff Yaklaşımına dayalı dilimizde yayın bulmak zor. İstediğim dergilerin çoğu ücretli ve yayın dili İngilizce, birçoğu ise Almanca. Bu etmenler bu tarz sitelere erişmemi zorlaştırıyor.” “Türkçe dil içerikli kaliteli servis yok. Aynı zamanda yabancı servislerde çoğunlukla do-re-mi yerine a-b-c nota isimleri kullanılıyor. Bu durum öğretmen için sorun teşkil etmiyor ama öğrenciler için zorluk yaratabiliyor.” “Yabancı uygulamalara ulaşmak sorun yaratıyor. Ve ücretli olmaları da ulaşım açısından sorun yaratabiliyor.”

Müzik Öğretmenlerinin, Müzik Web Uygulamalarını Müzik Dersinde Kullanımına Yönelik Önerileri

Müzik öğretmenlerinin, müzik web uygulamalarını müzik dersinde kullanımına yönelik önerileri teması ile ilgili elde edilen kodlar ve dağılımları Tablo 11’de verilmiştir.

Tablo 11. Müzik Öğretmenlerinin, Müzik Web Uygulamalarını Müzik Dersinde Kullanımına Yönelik Önerilerinden Elde Edilen Bulgular

Kodlar	f	%
Müzik dersinin işlevsel olarak yürütülebilmesi için bu tarz uygulamaların ve sitelerin arttırılması	1	20
Müzik web uygulamalarında yayınlanan reklam ve benzeri içeriklerin engellenmesi	1	20
Müzik dersine yönelik müzik web uygulamalarıyla ilgili bir liste yapılarak müzik öğretmenleriyle paylaşılması	1	20
Müzik dersinde müzik web uygulamalarıyla yüz yüze yapılacak etkinliklerinin süre açısından dengesinin sağlanması	1	20
Müzik dersinde müzik web uygulamalarının ders işlenişinde mutlaka yer verilmesi	1	20

Tablo 11’de, çalışmaya katılan 20 müzik öğretmeninden 5’inin, müzik web uygulamalarını müzik dersinde kullanımına yönelik önerilerle ilgili görüş bildirdiği görülmektedir. Görüşlerin “Müzik dersinin işlevsel olarak yürütülebilmesi için bu tarz uygulamaların ve sitelerin arttırılması”, “Müzik web uygulamalarında yayınlanan reklam ve benzeri içeriklerin engellenmesi”, “Müzik dersine yönelik müzik web uygulamalarıyla ilgili bir liste yapılarak müzik öğretmenleriyle paylaşılması”, “Müzik dersinde müzik web uygulamalarıyla-yüz yüze yapılacak etkinliklerinin süre açısından dengesinin sağlanması”, “Müzik dersinde müzik web uygulamalarına ders işlenişinde mutlaka yer verilmesi” kodlarını oluşturduğu saptanmıştır. Müzik öğretmenlerinin görüşlerinden elde edilen ifadeler şöyledir: “Geleneksel müzik kültürümüzün gelişimi için müzik tarzlarımızın yer aldığı müzik sitelerinin arttırılması müzik kültürümüzün her yaş grubuna tanıtılmasına fayda sağlayabilir.” “Program içeriklerinde yayınlanan reklam vb. içeriklerin engellenmesi bizler için iyi olacaktır. Teknolojinin faydaları eğitimi olumlu yönde etkilemektedir.” “Bu çalışmaların sonucunda çok fazla uygulama kayıt edileceğini düşünüyorum, bir liste yapılarak müzik öğretmeni ve adayları ile paylaşılabilir.” “Pandemi ile birlikte online uygulamalar zorunlu olarak hayatımıza girdi. Sağladığı kolaylıklar olmasının yanında ben müzik derslerinin birebir uygulamalı olarak

yapılması gerektiğini düşünüyorum. Öğretmenlerin kolaycılığa kaçıp, derslerinde sürekli olarak online uygulamalar kullanmalarının olumsuz bir durum olduğunu düşünüyorum. Sürekli olarak dersleri bir video açıp onun üzerinden yürütmek ne kadar sağlıklı ve verimli?

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmada uzman görüşlerine göre listelenen müzik web uygulamalarının, İlköğretim 5.Sınıf Müzik Dersi Müziksel Algı ve Bilgilenme öğrenme alanı başlığı altında bulunan temel müzik yazı ve öğeleri, seslerin uzunluk ve kısalık özellikleri, seslerin incelik ve kalınlık özellikleri, ses yükseklikleri, müziklerde farklı bölümlerin ayırt edilmesi, temel hız ve gürlük basamakları ile ilgili kazanımları destekledikleri saptanmıştır. Ayrıca listelenen müzik web uygulamalarının tamamının İngilizce içerikli olduğu, çoğu uygulamanın da ücretsiz olduğu belirlenmiştir. Önder ve Yıldız (2015)'in, müzik uygulamalarında tablet bilgisayar (İPAD) kullanımını araştırdığı çalışmada, sanal enstrümanlar, çok kanallı ses kayıt uygulamaları, nota yazım uygulamaları, müzikal bilgi ve becerileri geliştirmeye yönelik uygulamalar, müzikal oyunlar ve birtakım yardımcı uygulamaların (metronom ve tuner gibi) yer aldığını tespit etmişlerdir. Nota yazım uygulamaları ile ekrandaki menüden farklı süre değerindeki notaları ve sus işaretlerini seçerek ve dizek üzerinde notanın/işaretin yazılmak istenildiği yere dokunarak veya dokunmatik ekran kalemi ile dizek üzerine notaları veya işaretleri el yazısı ile yazarak nota yazımı gerçekleştirilebildiğini belirtmişlerdir. Bununla birlikte müzikal bilgi ve becerileri geliştirmeye yönelik müzik teorisi konularını içeren kapsamlı bilgiler sunmasının yanında, kişinin bilgilerini sınavdığı ve müziksel işitme egzersizleri için oluşturulmuş alıştırmalar da içerdiğini ifade etmişlerdir. Ayrıca mobil uygulama türlerinden müzikal oyunlar, genelde eğlence amaçlı kullanılmak için tasarlanırsa da belirli bir müziksel beceri kazandırmaya yönelik oyunların da mevcut olduğunu belirtmişlerdir. Araştırmanın sınırlılığı dahilinde incelenen İlköğretim 5. Sınıf müzik dersi Müziksel Algı ve Bilgilenme öğrenme alanına ait ilk altı kazanımın da, farklı nota ve sus değerleri, müzik teorisi ve müziksel işitme gibi konuları içerdiği görülmüştür. Bu iki araştırmanın sonuçları müzik web uygulamalarının müzik dersi kazanımlarını desteklemesi açısından paralellik göstermektedir.

Çalışmaya katılan müzik öğretmenlerinin, müzik web uygulamalarının müzik dersinde kullanılmasıyla ilgili görüşlerine göre, öğretmenlerin çoğunluğunun müzik web uygulamalarını tanıyıp kullandıklarını saptanmıştır. Tenekeci (2020) tarafından, Türkçe öğretiminde web uygulamaları ve mobil uygulamalar ile bunların öğretmenlerce bilinirliğinin ortaya konulduğu çalışmada, görüş formunu dolduran öğretmenler genel olarak web uygulamalarını kullandıklarını ifade etmişlerdir. Özbay ve Canbazoglu Bilici (2020) tarafından, Fen Bilimleri öğretmenlerinin mobil uygulamalarını kullanımlarının incelendiği çalışmada, daha önce eğitimde teknoloji entegrasyonu konusunda eğitim alan katılımcıların, fene özgü mobil uygulamaları eğitim-öğretim sürecinde farklı aşamalarda kullandıkları tespit edilmiştir. Timur ve Özdemir (2018)'in fen eğitiminde artırılmış gerçeklik ortamlarının kullanımına ilişkin öğretmen görüşlerini incelediği çalışmada, sekiz öğretmenden dördü daha önce bilgisayar ve akıllı tahta kullandıklarını fakat artırılmış gerçeklik uygulamaları hakkında hiçbir şey duymadıklarını belirtirken, bir öğretmen duyduğunu ve kullanmak istediğini fakat kullanmadığını, diğer üç öğretmen ise artırılmış gerçeklik hakkında bilgi sahibi olduklarını ve uygulamalardan bazılarını kullandıklarını ifade etmişlerdir. Maden ve Önal (2022), uzaktan (çevrimiçi) metin işleme süreci ile ilgili Türkçe öğretmenlerinin görüşleri tespit etmek amacıyla yürüttüğü çalışmada, öğretmenlerin çoğunluğunun elektronik materyalleri ve çeşitli dijital kaynakları öğretim sürecinde kullandıkları tespit edilmiştir. Tenekeci (2020), Özbay ve

Canbazoğlu Bilici (2020) ve Maden ve Önal (2022) tarafından yapılan araştırma sonuçları bu çalışmanın bulgularını desteklemekte, Timur ve Özdemir (2018)'in çalışması sonuçları ise çelişmektedir. Bu bağlamda farklı alanlardaki öğretmenlerin genel olarak alana özgü mobil ve web uygulamalarını tanıyıp kullandıkları görülmektedir.

Müzik öğretmenlerinden çoğunluğunun “Music Play Online” isimli web uygulamasını tanıyıp kullandıkları saptanmıştır. Müzik öğretmenlerinin “Classics for Kids”, “Teoria”, “Music Tech Teacher”, “Chrome Music Lab”, “Rhythm Games”, “Teaching with Orff”, “Musicators”, “Pbskids.org”, “Musescore”, “Youtube”, “Sanal Piyano” sitelerini daha az tanıdıkları/kullandıkları belirlenmiştir. Tenekeci (2020) tarafından, Türkçe öğretiminde web uygulamaları ve mobil uygulamalar ile bunların öğretmenlerce bilinirliğinin ortaya konulduğu çalışmada, Şanlıurfa ilinde çeşitli okullarda görev yapan 20 Türkçe öğretmenin görüşlerini içeren görüş formu analizinde, öğretmenlerin Türkçe öğretimi için bildikleri uygulamaların sınırlı sayıda olduğu tespit edilmiştir. En çok bilinen uygulamaların Eba ve Okulistik isimli uygulamalar olduğu, öğretmenlerin bildiği uygulamalar içinde en az bilinenlerin ise Edmodo, Plickers ve Zipgrade olduğu belirtilmiştir. Alsancak Sırakaya ve Seferoğlu (2018) tarafından, mobil öğrenmenin ülkemizdeki durumunun incelendiği çalışmada, Eğitim Bilişim Ağı (EBA) aracılığıyla öğrencilerin dil, sanat, sosyal bilimler, matematik ve fen bilgisi becerilerini oyun yoluyla artırmak ve eğlenerek öğrenmelerini sağlamak amacıyla mobil oyunların geliştirildiğini ifade etmişlerdir. Müzik ile ilgili mobil oyunlara, müzik eğitiminde nota yazma, notaları dinleyebilme ve kaydetme amacıyla yazılan “EBA Müzik Defteri” ni örnek olarak vermişlerdir. Maden ve Önal (2022) tarafından, uzaktan (çevrimiçi) metin işleme süreci ile ilgili Türkçe öğretmenlerinin görüşlerini tespit etmek amacıyla yürütülen çalışmada, uzaktan metin işleme sürecinin hazırlık aşamasında Türkçe öğretmenlerinin en fazla elektronik kaynaklardan ve materyallerden faydalandığını tespit etmişlerdir. Öğretmenlerin özellikle video, görsel, ses dosyaları vb. materyaller ile EBA ve diğer özel kuruluşların internet platformları üzerinden öğrencileri metne hazırlamayı tercih ettiklerini ifade etmişlerdir. Önder ve Yıldız (2015), müzik uygulamalarında tablet bilgisayar (İPAD) kullanımını araştırdığı çalışmada, müzik eğitiminde mobil uygulama kullanılmasının müzik eğitime katkı sağlayacağını belirtmişlerdir ve örnek olarak öğrencilerin söylediği okul şarkısına veya marşa, sınıfta ya da önemli gün ve haftalardaki etkinliklerde eşlik etmek isteyen bir müzik öğretmenin, GarageBand uygulaması üzerinde çeşitli enstrümanları kullanarak daha önceden oluşturduğu eşliği (müzik altyapısını) kullanabileceklerini ve hatta isterlerse bu eşliğin tonalitesini ya da metronom hızını GarageBand üzerinden değiştirip farklı ses aralığına sahip sınıflardaki (farklı yaş grubu) derslerinde de kullanabileceklerini ifade etmişlerdir. Küçük yaş grubu ile çalışan bir piyano öğretmenin, başlangıç aşamasında dersi daha eğlenceli bir hale getirmek amacıyla Piano Dust Buster ve Piano Maestro isimli uygulamalardan yararlanabileceklerini belirtmişlerdir. Tenekeci (2020), Alsancak Sırakaya ve Seferoğlu (2018) ve Maden ve Önal (2022)'in çalışma bulguları bu çalışmanın sonuçlarını destekler niteliktedir. Araştırma sonuçlarından, farklı alanlardaki öğretmenlerin kendi branşlarına özgü çeşitli dijital materyallerden faydalandıkları ve derslerinde kullandıkları anlaşılmaktadır.

Müzik öğretmenlerinden çoğunluğunun müzik web uygulamalarından faydalandıkları görülmüştür. Kuşkonmaz (2011)'in, İlköğretim okullarındaki öğretmenlerin mobil öğrenmeye yönelik algı düzeylerini incelediği araştırmada öğretmenlerin çoğunluğu, mobil öğrenme uygulamalarını geleneksel eğitimde yardımcı bir uygulama olarak kullanmak istediklerini ifade etmişlerdir. Maden ve Önal (2022) tarafından, uzaktan (çevrimiçi) metin işleme süreci ile ilgili

Türkçe öğretmenlerinin görüşlerinin ortaya konulduğu araştırma sonuçlarına göre, öğretmenler öğrencilerin derse olan ilgilerini canlı tutabilmek ve motivasyonunu sağlamak amacıyla farklı duylara hitap eden etkinliklerden faydalanılması gerektiğini belirtmişlerdir. Elektronik ve dijital materyallerin daha sık kullanılması, çevrim içi oyun ve uygulamaların metin işleme sürecine dahil edilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir. Üstün ve Düzenli Çil (2022), öğretmenlerin mobil öğrenmeye yönelik algı düzeyleri ve tutumlarını covid-19 pandemi sürecinde inceledikleri çalışmada, öğretmenlerin mobil öğrenme algı düzeylerinin yüksek olduğunu ve öğretmenlerin mobil uygulamaları kullanmaya istekli olduklarını tespit etmişlerdir. Baysal (2018), öğretmenlerin mobil öğrenme algısını etkileyen faktörleri kişisel özelliklerine göre değerlendirdiği çalışmasında, Türkiye’de öğretmenlerin, mobil öğrenme algılarının olumlu olduğu, mobil cihaz bilgilerinin ve öğrenme metot bilgilerinin yeterli olduğu ve mobil öğrenmeye hazır oldukları sonucuna varmıştır. Kuşkonmaz (2011), Maden ve Önal (2022), Üstün ve Düzenli Çil (2022) ve Baysal (2018)’in araştırma sonuçları bu çalışmada elde edilen bulgularla paralellik göstermektedir. Yapılan literatür taraması sonucunda elde edilen bulguların farklı branşlardaki öğretmenlerin alanlarına özgü farklı web uygulamalarından faydalandıkları görülmüştür.

Müzik öğretmenlerinin çoğunluğunun, müzik web uygulamalarının müzik dersi kazanımlarını desteklediğini düşündükleri saptanmıştır. Kuşkonmaz (2011)’in, İlköğretim okullarındaki öğretmenlerin mobil öğrenmeye yönelik algı düzeylerini incelediği çalışmada, öğretmenler mobil öğrenme uygulamalarını kendi branşlarındaki konuların öğrenilmesinde uygun bir yöntem olduğunu düşündüklerini ifade etmişlerdir. Yıldırım, Yaşar ve Duru (2016), akıllı telefonların eğitim öğretim ortamlarında kullanılmasını ve etkilerini inceledikleri çalışmada, görüşlerine başvurulmuş öğretmenler, eğitimde mobil öğrenme uygulamalarının kullanılmasıyla soyut kavramların görselleştirme yoluyla somutlaştığı ve böylelikle kazanımların daha detaylı anlaşılmasını sağladığını ifade etmişlerdir. Yungul (2018), müzik eğitiminde web tabanlı uzaktan eğitimi incelediği çalışmasında, müzik eğitiminde gerçekleştirilen çoğu uzaktan eğitim çalışmasının çalgı eğitimi üzerine gerçekleştirildiği ve bu çalışmaların etkili olduğunu tespit etmiştir. Kuşkonmaz (2011), Yıldırım, Yaşar ve Duru (2016) Yungul (2018)’un çalışma bulguları bu araştırmanın sonuçlarını desteklemektedir. Bu bağlamda müzik dersinde müzik web uygulamalarının kullanılmasının müzik dersi kazanımlarını desteklemesi bakımından önemi vurgulanmıştır.

Müzik öğretmenlerinin çoğunluğunun, müzik web uygulamalarının müzik dersi kazanımlarını “Dinleme ve söyleme imkanı yaratması” ve “Kazanımların içeriğini zenginleştirilmesi” açılarından desteklediğini düşündükleri saptanmıştır. Tenekeci (2020) tarafından, Türkçe öğretiminde web uygulamaları ve mobil uygulamalar ile bunların öğretmenlerce bilinirliğinin ortaya konulduğu çalışmada, Türkçe öğretmenleri, web ve mobil uygulamalarının, farklı öğretim yöntemlerini bir arada sunabildiklerini ve istenen yöntemle dil bilgisi öğretimi olanağı sağladıklarını ifade etmişlerdir. Bunun yanı sıra öğretmenler tarafından web ve mobil uygulamaların, geleneksel dil bilgisi öğretim yaklaşımına uygun olarak kural ve ezbere dayalı alıştırmalar ile metin temelli öğretim yaklaşımının uygun dil bilgisi etkinlikleri içerdiğini belirtilmiştir. Özbay ve Canbazoğlu Bilici (2020) tarafından, Fen Bilimleri öğretmenlerinin mobil uygulamalarını kullanmalarının incelendiği çalışmada, fen bilimleri öğretmenleri mobil uygulamaları seçerken en çok dersin kazanımlarına uygun olmasına dikkat ettiklerini belirtmişlerdir. Kuşkonmaz (2011) tarafından, İlköğretim okullarındaki öğretmenlerin mobil öğrenmeye yönelik algı düzeylerinin incelendiği çalışmada, öğretmenlerin çoğunluğu

mobil öğrenme teknolojilerinin öğrenme etkinliklerinde, bilginin tam olarak aktarılmasında etkili bir yöntem olduğunu ifade etmişlerdir. Tenekeci (2020), Özbay ve Canbazoğlu Bilici (2020), Kuşkonmaz (2011)' in, mobil ve web uygulamalarının, içeriğinin zenginleştirici olması, etkili bilgi aktarımına imkan vermesi, farklı öğretim yöntemlerinin bir arada kullanılmasını sağlaması açısından ders kazanımlarını desteklediği yönündeki bulguları bu araştırmanın sonuçlarını desteklemektedir.

Müzik öğretmenlerinin çoğunluğunun müzik web uygulamalarının ilkökul müzik dersi kazanımlarını desteklemesinin yanında “Dersi işitsel ve görsel açıdan desteklemesi” ve “Yardımcı bir kaynak olması” bakımından katkılar sağladığı yönünde görüş bildirdikleri saptanmıştır. Tenekeci (2020) tarafından yapılan çalışmada, Türkçe öğretmenleri, web ve mobil uygulamalarının zamanı verimli ve etkili kullanmayı, kısa sürede sayı ve çeşit olarak çok daha fazla alıştırmaya yapma olanağını, etkileşimli yapısı ve oyun etkisiyle öğrencilerin ilgilerini ve dersten zevk almalarını, öğretmenlere anında dönüt vererek öğrencileri daha kolay değerlendirmelerini, öğrencilerin diledikleri anda ve yerde kendi kendine öğrenmelerini sağladığı yönünde görüş bildirmişlerdir. Arıcı (2017) tarafından ortaokul öğrencilerinin mobil cihazlardaki eğitsel müzik uygulamalarını kullanımlarına yönelik yaptığı çalışmada, web ve mobil uygulamaların, kişilerin müzik hafızalarına, müzik tarzlarını ayırt edebilme yetilerine, enstrüman çalmak için gereken nota bilgisini ve motor kabiliyetleri edinmelerine ve müzik eğitiminin istikrarını sağlayabilecek olan motivasyonun sağlanmasına yardımcı olduğu ifade edilmiştir. Özbay ve Canbazoğlu Bilici (2020) tarafından yapılan çalışmada, öğretmenlerin yarısından fazlasının bu uygulamaları, öğretimi zenginleştirme, derse aktif katılımı sağlama, veri toplama, veri paylaşma gibi sebeplerle kullandıkları, ayrıca öğrenciler ile iletişim amaçlı olarak da kullandıkları tespit edilmiştir. Ayrıca araştırma sonuçları, öğretmenlerin dikkat çekme, motivasyonu artırma, sınıf yönetimi ve ölçme-değerlendirme gibi sebeplerle mobil uygulamalardan yararlandıklarını göstermiştir. Ercan ve Sönmez (2021) yaptıkları çalışmada, web ve mobil uygulama kullanımının, öğrencilerin hızlı ve pratik öğrenmelerini sağlamanın yanında zaman kısıtlamasını ortadan kaldırarak öğrenen-öğreten iletişimini kolaylaştırması gibi olumlu sonuçlar elde etmişlerdir. Çelik (2012) yaptığı çalışmada, derste mobil araçların kullanılmasının dersi daha kolay ve pratik bir hale getirdiğini, öğrenenlerin motivasyonunu yükseltirken, mobil araçların ders içindeki aktivitelerde etkili ve verimli bir kullanım sunduğunu, yenilikçi ve eğlenceli bir uygulama olduğunu, katılımcıların merak duygusunu uyandırdığını ve sözcük öğrenme sürecinde olumlu yönde motive ederek dersin daha çekici bir hale gelmesine yardımcı olduğunu tespit etmiştir. Kuşkonmaz (2011) tarafından yapılan çalışmada, öğretmenler mobil öğrenme uygulamalarının, branşlarla ilgili bilgileri diğer öğretmenlerle paylaşmada kolaylık sağlayacağını ve mobil öğrenme araçlarıyla öğrenci-öğretmen arasında iletişimin daha kolay sağlanabileceğini düşündüklerini ifade etmişlerdir. Stewart (2013), eğitimde tablet bilgisayar kullanımını incelediği araştırma sonuçlarına göre, birçok öğretmenin, öğrenci çalışmalarına elektronik olarak açıklama ekleme özelliği, öğrenci çalışmalarını notlandırma ve zamanında geri bildirim özellikleri konusunda çok büyük bir avantaj olduğunu düşündüklerini ifade etmiştir. Bu çalışmanın sonuçları, Tenekeci (2020), Arıcı (2017), Özbay ve Canbazoğlu Bilici (2020), Ercan ve Sönmez (2021), Çelik (2012), Kuşkonmaz (2011) ve Stewart (2013)' in yaptıkları araştırma sonuçlarını desteklemektedir. Bu bağlamda bu tür mobil ve web uygulamalarının hem öğretmenlere hem de öğrencilere ders kazanımları dışında dersi işitsel ve görsel açıdan desteklemesi, yardımcı bir kaynak olması, oyun etkisiyle öğrencilerin ilgilerini uyandırması ve dersten zevk almalarını sağlaması,

öğrencilerin müzik hafızalarını güçlendirmesine yardımcı olması, derse aktif katılımı sağlaması, sınıf yönetimi ve ölçme-değerlendirme boyutlarında kolaylık sağlaması, zamanı etkili kullanma ve öğrenci-öğretmen arasındaki iletişimin daha kolay sağlanması bakımından farklı branşlardaki derslere katkılar sağladığı söylenebilir.

Müzik öğretmenlerinden çoğunluğunun, müzik web uygulamalarına erişim sağlayabildiği saptanmıştır. Kuşkonmaz (2011) tarafından yapılan çalışmada, öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu, branşıyla ilgili ihtiyacı olan ders materyallerine mobil teknoloji yardımı ile anında ulaşabileceklerini ve mobil öğrenme teknolojileri ile eğitsel sitelere ihtiyaç anında erişilebileceğini ifade etmişlerdir. Kuşkonmaz (2011)'ın çalışmasında da belirtildiği gibi öğretmenlerin çoğunluğunun mobil ve web uygulamalarına erişebildiği görülmektedir.

Müzik öğretmenlerinin, müzik web uygulamalarına erişim sürecinde yaşadıkları olumlu durumlar ile ilgili görüşlerinin “Ücretsiz olması”, “Akıllı tahtada kullanılabilir olması” ve “Aranan içeriğe kolay erişilebilir olması”nın etrafında, olumsuz durumlarla ilgili görüşlerin ise “Ücretli olması” ve “Yabancı dil içerikli olması”nın etrafında toplandığı görülmüştür. Tenekeci (2020) tarafından yapılan çalışmada, mobil uygulamaların seçim aşamasında, uygulamanın dersin kazanımlarına uygunluğu, öğrenme çeşitliliği sağlaması, yaş/sınıf düzeyine uygunluğu ve ücretsiz olması gibi etkenlerin öğretmenlerin en çok dikkat ettiği seçim kriterleri arasında olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca katılımcılar mobil uygulamaları seçerken özellikle uygulamanın kullanıcı dostu bir arayüze, Türkçe dil desteğine sahip olup olmamasına ve en önemlisi mobil uygulamaların ücretsiz olmasına dikkat ettiklerini belirtmişlerdir. Özbay ve Canbazoğlu Bilici (2020) tarafından, Fen Bilimleri öğretmenlerinin mobil uygulama kullanımının incelendiği çalışmada, internet erişim imkanı olmaması ve öğrencilerin mobil cihazlarının olmaması gibi faktörlerin öğretmenlerin mobil uygulamaları kullanımını engellediğini belirtmişlerdir. Çelik (2012), bazı mobil araçların yavaş çalışması ve nadiren kablosuz ağa bağlanamama vb. sorunlar nedeniyle öğrencilerin dersten koparak motivasyonlarını kaybettiklerini tespit etmiştir. Öğrenciler bu sorunu aşabilmek için daha iyi bir cep telefonu kullanmak istediklerini ancak ekonomik durumlarının buna elvermediğini belirtmişlerdir. Bu noktada ekonomik yetersizlikler mobil öğrenme araştırmalarını etkileyen önemli bir olumsuz faktör olarak öne çıkmaktadır. Ifenthaler ve Schweinbenz (2013), ders anlatımında tablet bilgisayarların kullanımını öğretmenlerin bakış açısından incelediği çalışmada, öğretmenler, ön koşul olarak sorunsuz çalışan bir teknik altyapıya ihtiyaç olduğunu dile getirmişlerdir. Maden ve Önal (2022)'in çalışmasında, öğretmenlerin bir kısmı geri bildirimlerde bulunurken süre sıkıntısı olmasından ve seste kopmalar yaşanmasından dolayı sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca öğretmenler, uzaktan eğitimin en büyük sınırlılığının iletişim kurma konusunda ortaya çıktığını ifade etmişlerdir. Sıklıkla vurgulanan bir diğer dezavantaj ise uzaktan eğitim sürecinde yaşanan teknik ve teknolojik sorunlar olduğu anlaşılmıştır. Öğretmenler, zaman zaman ses, görüntü ve internet bağlantısı ile ilgili sorunlardan dolayı dersin akışını bozduğunu ifade etmişlerdir. Baysal (2018), öğretmenlerin mobil öğrenme algı düzeylerini etkileyen en önemli faktörlerin başında mobil araçların maliyetlerinin yüksek olduğunu tespit etmiştir. Çalışmaya katılan öğretmenler, mobil araçlara erişimdeki maliyet sorununun çözülmesi halinde bu uygulamalardan daha fazla verim alınmasının mümkün olduğunu ifade etmişlerdir. Yungul (2018), müzik eğitiminde web tabanlı uzaktan eğitimi incelediği çalışmada, web tabanlı uzaktan eğitim uygulanırken internet altyapısı ve veri iletim hızının sınırlılıklarından kaynaklanan bazı sorunlar yaşandığını belirtmiştir. Yapılan literatür çalışması sonucunda, ulaşılan araştırma sonuçlarının bu araştırma bulgularını desteklediği, öğretmenlerin mobil ve

web uygulamalarına erişim sürecindeki yaşadıkları olumlu durumlarla ilgili olarak ücretsiz olması, akıllı tahtada kullanılabilir olması, aranan içeriğe kolay erişilebilir olması, kullanıcı dostu bir arayüze ve Türkçe dil desteğine sahip olması gibi boyutlarda görüş bildirdikleri anlaşılmaktadır. Öğretmenlerin mobil ve web uygulamalarına erişim sürecindeki yaşadıkları olumsuz durumlarla ilgili olarak ise, ücretli olması, yabancı dil içerikli olması, internet erişim imkanı olmaması, öğrencilerin mobil cihazlarının olmaması, süre sıkıntısı olması, seste kopmalar yaşanması, internet altyapısı ve veri iletim hızının sınırlı olması yönünde görüş bildirdikleri saptanmıştır.

Müzik öğretmenlerinin, müzik web uygulamalarının müzik dersinde kullanımına yönelik “Müzik dersinin işlevsel olarak yürütülebilmesi için bu tarz uygulamaların ve sitelerin arttırılması”, “Müzik web uygulamalarında yayınlanan reklam ve benzeri içeriklerin engellenmesi”, “Müzik dersine yönelik müzik web uygulamalarıyla ilgili bir liste yapılarak müzik öğretmenleriyle paylaşılması”, “Müzik dersinde müzik web uygulamalarıyla yüz yüze yapılacak etkinliklerinin süre açısından dengesinin sağlanması”, “Müzik dersinde müzik web uygulamalarının ders işlenişinde mutlaka yer verilmesi” önerileriyle ilgili görüş bildirdiği görülmektedir.

Kuşkonmaz (2011) tarafından yapılan araştırmada, öğretmenler mobil uygulamaları geleneksel eğitimde, yardımcı bir uygulama olarak kullanmak istediklerini belirtmişlerdir. Bu nedenle Milli Eğitim Bakanlığı'nın mobil öğrenme alanındaki uzmanlarla işbirliği yapması, müfredatın yeniden düzenlenerek mobil öğrenmeyle desteklenmesi, öğretmenlere verilecek hizmet içi eğitimler sayesinde mobil öğrenme farkındalığının artırılması, tüm öğretmenlerin gelişen teknolojiye ayak uydurmaları ve eğitim açısından yararlı uygulamaları kullanmaları için teşvik edilmeleri ve gerekli araç gereçler açısından desteklenmesi önerilmiştir. Yungul (2018), web tabanlı uzaktan müzik eğitiminin Milli Eğitim Bakanlığı Müzik derslerine entegre edilmesi ile ilgili çalışmaların yapılmasını önermektedir. Ercan ve Sönmez (2021), mobil teknolojilerin eğitime entegre edilmesini, öğrenciler, öğretmenler ve yöneticilerin bu konuda bilinçlendirilmesini ve mobil öğrenme farkındalığı artırılmasını önermektedirler. Kuşkonmaz (2011), Yungul (2018), Ercan ve Sönmez (2021)'in çalışma bulguları bu araştırma sonuçlarını desteklemektedir. Yapılan literatür taraması sonucu ulaşılan araştırmalarda, mobil ve web uygulamaların farklı alanlarda kullanılmasıyla ilgili yapılan öneriler, mobil ve web uygulamalarının artırılması, yayınlanan reklam ve benzeri içeriklerin engellenmesi, müzik dersine yönelik müzik web uygulamalarıyla ilgili bir liste yapılarak müzik öğretmenleriyle paylaşılması, müzik mobil ve web uygulamalarının Milli Eğitim Bakanlığı Müzik derslerine entegre edilmesi, öğretmenlere verilecek hizmet içi eğitimlerle mobil öğrenme farkındalığının artırılması çerçevesinde sunulmuştur.

Araştırma sonuçlarına dayanarak; İlköğretim 5.sınıf müzik dersi kazanımlarını destekleyecek yeni müzik web uygulamaların Türkçe içerikli ve ücretsiz olarak geliştirilmesi önerilebilir. Dijital çağa uyum sağlamak adına, mobil öğrenme aracılığıyla ders işlemenin, müzik dersi kazanımlarını daha kalıcı hale getirdiği ve eğlenerek öğrenmeyi sağladığı göz önüne alındığında, müzik öğretmenlerin teknoloji kullanım yetilerini geliştirmek adına Milli Eğitim Bakanlığı tarafından düzenlenecek hizmet içi eğitimlere katılmasının sağlanması ve mobil öğrenme farkındalıklarının artırılması önerilmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından düzenlenecek olan hizmet içi eğitimler, müzik öğretmenliği eğitimiyle paralel, alana özgü, materyal kullanımına odaklanan, güncel ve uygulama boyutunu destekler niteliklerde oluşturulmalıdır. Müzik dersi kazanımlarını destekleyecek mobil web uygulamalarının sağlıklı

çalışabilmesi için internet bağlantısı açısından ülke genelinde altyapı çalışması gerçekleştirilmesi, altyapıya dayalı eksikliklerin giderilmesi ve internet hızının artırılması önerilmektedir. Bu tür mobil/web uygulamalarının müzik derslerinde kullanılabilmesi için Milli Eğitim Bakanlığı tarafından, okullardaki dersliklerde kullanılan akıllı tahtalar için gerekli güncellemelerin yapılması ve müzik alan uzmanları ve müzik öğretmenlerinin müzik dersi kazanımlarını destekleyen mobil uygulamalarla ilgili önerileri doğrultusunda Milli Eğitim Bakanlığınca üyelik ücreti ve kullanım hakkı konularında belirli bir bütçe tahsis etmesi önerilmektedir.

Araştırmacılara yönelik olarak ise, alan uzmanlarının görüşlerine başvurarak müzik dersine yönelik farklı sınıf düzeylerinde ve farklı öğrenme alanlarının kazanımlarına yönelik müzik web uygulamaları listesi oluşturması, daha geniş bir çalışma grubuna ulaşılması ve farklı veri toplama araçlarının kullanılması önerilmektedir. Müzik dersinin daha verimli işlenebilmesi için Milli Eğitim Bakanlığı Müzik dersi öğretim programının yeni nesil öğrenme ihtiyaçları doğrultusunda mobil öğrenmeye adapte edilerek yeniden düzenlenmesi sağlanabilir. Milli Eğitim Bakanlığı çerçevesinde oluşturulmuş olan EBA uygulamasına, alan uzmanları ile oluşturulan bir ekip tarafından, müzik dersi öğretim programının mobil öğrenmeyle desteklenebilecek her bir kazanım için dijital oyun, etkinlik vb. içeriklerin üretilmesi önerilmektedir. Ayrıca mobil öğrenmenin öğrenci başarısına etkisini araştıran deneysel çalışmalar yapılması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Alsancak Sırakaya, D. & Seferoğlu, S. S. (2018). Türkiye'nin mobil öğrenme karnesi: İmkanlar, fırsatlar ve sorunlarla ilgili bir inceleme. B. Akkoyunlu, A. İşman ve H. F. Odabaşı (Ed). *Eğitim teknolojileri okumaları*, (34. Bölüm, ss. 492-513). TOJET ve Sakarya Üniversitesi, Adapazarı.
- Akkaş Baysal, E. & Ocak, G. (2020). Covid-19 salgını sonrasında okul kavramındaki paradigma değişimine ve okulların yeniden açılmasına ilişkin öğretmen görüşleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 18 (2), 676-705.
- Arapgirlioğlu, H. (2003). Müzik teknolojisi ve yeni yüzyılda müzik eğitimi. *Cumhuriyetimizin 80. yılında müzik sempozyumu*. İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Arat, T. & Bakan, O. (2014). Uzaktan eğitim ve uygulamaları. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*, 14 (1-2), 363-374.
- Arıcı, İ. (2017). Ortaokul öğrencilerinin mobil cihazlardaki eğitsel müzik uygulamalarını kullanımlarına yönelik bir araştırma. *İlköğretim Online*, 16 (4), 79, 1897-1907. DOI: 10.17051/ilkonline.2017.364499. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/381004>
- Aydemir, M. (2018). *Uzaktan Eğitim*. Konya: Eğitim Yayınevi, 1. Basım.
- Baysal, M. (2018). Öğretmenlerin mobil öğrenme algısını etkileyen faktörlerin kişisel özelliklere göre değerlendirilmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 7 (2), 174-185.
- Bolat, M. (2007). Teknolojik gelişmelerin müzik derslerine yansımaları. *International Congress of Asian and North African Studies*, 1, 141-150.

- Crawford, R. (2013). Evolving technologies require educational policy change: Music education for the 21st century. Monash University, *Australasian Journal of Educational Technology*, 29 (5), 717-734.
- Çelik, A. (2012). *Yabancı Dil Öğreniminde Karekod Destekli Mobil Öğrenme Ortamının Aktif Sözcük Öğrenimine Etkisi ve Öğrenci Görüşleri: Mobil Sözlük Örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Eisenhardt, K. M. (1989). Building theories from case study research. *Academy of Management Review*, 14 (4), 532-550.
- Emin, M. N. & Altunel, M. (2021). *Koronavirüs Sürecinde Türkiye'nin Uzaktan Eğitim Deneyimi*. Turkuvaz Haberleşme ve Yayıncılık A.Ş. İstanbul.
- Ercan, O. & Sönmez, A. (2021). Kimya her yerde ünitesine yönelik mobil öğrenme uygulamalarının öğrenci başarısına etkisi. *Scientific Educational Studies*, 5 (2), 178-204. DOI: 10.31798/ses.1030631.
- Gökbulut, B. (2021). Uzaktan eğitim öğrencilerinin bakış açısıyla uzaktan eğitim ve mobil öğrenme. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 11 (1), 160-177.
- Güler, A., Halıcıoğlu, M.B. & Taşgın S. (2015). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma*. Seçkin Yayıncılık. Ankara.
- Ifenthaler, D. & Schweinbenz, V. (2013). The acceptance of tablet-PCs in classroom instruction: The teachers' perspectives. *Computers in Human Behaviour*, 29, 525- 534.
- İşman, A. (2005). *Uzaktan Eğitim*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Kabapınar, Y., Kanyılmaz, B. M., Ören Koçhan, N. & Atik, U. (2021). Öğretmen ve velilerin gözünden öğrencilerin uzaktan eğitime katılımlarının öyküleri: "Uzaktan eğitim mi, uzakta kalan eğitim mi?". *Temel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 1 (1), 79-98.
- Kaya, Z. (2002). *Uzaktan Eğitim*. Ankara: Pegem A Yayıncılık, 1. Basım.
- Kılınç, M. (2015). *Uzaktan Eğitim Uygulamalarının Etkililiği Üzerine Bir Araştırma*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Kuşkonmaz, H. (2011). *İlköğretim Okullarındaki Öğretmenlerin Mobil Öğrenmeye Yönelik Algı Düzeylerinin Belirlenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi, İstanbul.
- Levendoğlu, O. (2004). Teknoloji destekli çağdaş müzik eğitimi. 1924-2004 *Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu Bildirisi* SDU. Isparta.
- Maden, S. & Önal, A. (2022). Uzaktan (çevrim içi) metin işleme süreci ile ilgili Türkçe öğretmenlerinin görüşleri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 10 (2), 418-439.
- Miles, M. B. & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative Data Analysis. An Expanded Sourcebook*. Second edition. Sage publication: Thousand Oaks.
- Önder, O. & Yıldız, G. (2015). Müzik uygulamalarında tablet bilgisayar (ipad) kullanımı. *Art-eSanat Dergisi*, 8 (15), 127-154.
- Özbay, U. & Canbazoğlu Bilici, S. (2020). Fen bilimleri öğretmenlerinin mobil uygulamaları kullanımlarının incelenmesi. *Journal of Instructional Technologies & Teacher Education*, 9 (1), 14-27.
- Piji Küçük, D. (2020). Covid-19 salgını sürecinde müzik öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik görüşlerinin incelenmesi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7 (47), 19-40.

- Stewart, A. (2013). *Tablet PC Use in Teaching and Learning: A Case Study*. Faculty of Education, Edith Cowan University.
- Tenekeci, M. (2020). Türkçe öğretiminde web uygulamaları ve mobil uygulamalar ile bunların öğretmenlerce bilinirliği. *Milli Eğitim*, 49 (227), 429-445.
- Timur, B. & Özdemir, M. (2018). Fen eğitiminde artırılmış gerçeklik ortamlarının kullanımına ilişkin öğretmen görüşleri. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 10, 62-75.
- Uşun, S. (2006). *Uzaktan Eğitim*. Ankara: Nobel Basımevi, 1. Basım.
- Üstün, A. B. & Düzenli Çil, B. (2022). Öğretmenlerin mobil öğrenmeye yönelik algı düzeyleri ve tutumlarının Covid-19 pandemi sürecinde incelenmesi. *The Journal of Educational Reflections*, 6 (1), 24-39.
- Yıldırım, K., Yaşar, O. & Duru, M. (2016). Öğretmen ve öğrenci görüşleri temelinde akıllı telefonların eğitim öğretim ortamlarında kullanılmasının ve etkilerinin incelenmesi. *Uluslararası Eğitim Bilim ve Teknoloji Dergisi*, 2 (2), 72-84.
- Yıldırım, A. & Şimsek, H. (2021). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları. 12.baskı.
- Yungul, O. (2018). Müzik eğitiminde web tabanlı uzaktan eğitim. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 7 (2), 1333-1348.